

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**TRESTNÝ ČIN ZANEDBÁNÍ POVINNÉ VÝŽIVY
V PŘÍPRAVNÉM ŘÍZENÍ**

Autor práce: Jan Ignác, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: kombinované

Vedoucí práce: JUDr. Jan Bouchal

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Janu Bouchalovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

IGNÁC, J. *Trestný čin zanedbání povinné výživy v přípravném řízení: bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 74 s. Vedoucí bakalářské práce : JUDr. Jan Bouchal

Klíčová slova: zanedbání povinné výživy, trestní zákoník, povinný, oprávněný, vyživovací povinnost

Bakalářská práce pojednává o prověřování trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku v přípravném řízení podle trestního řádu. Zmiňuje jednotlivé druhy vyživovacích povinností, zaměřuje se především na nejčastější případy porušení vyživovací povinnosti mezi rodičem a nezaopatřeným dítětem a popisuje konkrétní úseky přípravného řízení. Bakalářská práce dále analyzuje postup policejního orgánu při prověřování výše uvedeného trestného činu od přijetí trestního oznámení a přináší tak metodickou podporu pro činnost místních a obvodních oddělení Policie České republiky a rovněž přináší statistické porovnání trestného činu zanedbání povinné výživy s další trestnou činností.

ABSTRACT

IGNÁC, J. *The Crime Neglect of Mandatory Nutrition in the Pre-trial Proceedings: Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2018. 74 p. Supervisor : JUDr. Jan Bouchal

Key words: neglect of mandatory nutrition, Criminal Code, mandatory, authorized, maintenance obligation

The bachelor thesis is aimed at the investigation of crime concerning neglecting of required maintenance under § 196 of the Penal Code and the related pre-trial proceedings under the Criminal Code. It mentions different types of maintenance obligations, mainly focuses on the cases of breach of maintenance obligations between a parent and a dependent child and describes concrete parts of the pre-trial proceedings. The graduate work also analyzes how the police authority act while investigating offence once the judicial notice is made. It brings the methodological support for the activities of both local and district departments of police in the Czech Republic and also provides a statistical comparison of the crime of neglecting mandatory nutrition with other crimes.

Obsah

Úvod.....	7
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Právní úprava	11
2.1 Občanský zákoník	11
2.2 Zákon o registrovaném partnerství.....	11
2.3 Trestní zákoník.....	12
2.4 Přečin zanedbání povinné výživy.....	13
2.4.1 Vydání oprávněné osoby nebezpečí nouze	14
2.4.2 Výše trestu a účinná lítost	15
3 Procesně právní aspekty.....	18
3.1 Trestní oznámení	19
3.2 Prověrování	24
3.3 Zkrácené přípravné řízení.....	29
3.4 Vyšetřování	31
4 Komparace české právní úpravy s právní úpravou sousedních zemí.....	34
4.1 Slovenská republika	34
4.2 Spolková republika Německo	36
4.3 Rakouská republika	37
4.4 Budoucnost trestného činu zanedbání povinné výživy v České republice.....	39
5 Zálohované výživné	41
6 Kazuistika.....	43
6.1 Podání vysvětlení oznamovatelky	44
6.2 Předvolání a podání vysvětlení prověřované osoby	47
6.3 Ukončení trestního řízení	49
6.4 Vyhodnocení případu	50
Závěr	51
Seznam použitých zdrojů	53
Přílohy.....	57

Úvod

Během období které se odehrávalo v průběhu 70. a 80. let 20. století a které je známe jako období normalizace, docházelo v naší společnosti k celé řadě změn a jedna ze z nich byla stoupající rozvodovost. Podle čísel získaných ze statistických údajů je situace taková, že končí rozvodem přibližně 50 % manželství. Stejně statistické údaje dokládají, že průměrně 60% rozvodů se dotýká manželství s nezletilými dětmi.¹ Ruku v ruce s počtem rozvodů stoupá i počet dětí, které žijí pouze s jedním rodičem. Ke statistickým údajům týkajících se rozvodovosti je nutné uvést, že ve velké míře přibývá párů, kteří neuzavřeli manželství a žijí ve svazku druh-družka i v těchto rodinách se rodí stále více dětí. V případě rozvodu manželství či rozpadu vztahu druh-družka se tak dostává neúplná rodina do značného zatížení způsobeného snížením příjmů do rodinného rozpočtu a často především také tím, že soudem určené výživné, které má hradit na dítě druhý rodič, není hrazeno.² Na území České republiky je dle odborných odhadů 600.000 neúplných rodin a přibližně v 500.000 případech je rodičem samoživitelem žena. Z toho asi ve 300 000 případech se jedná o rodiny s jen jedním rodičem, který se stará ne o jedno ale o více dětí. Z této situace vyplývá fakt, že rodič samoživitel, nejčastěji matky-samoživitelky se leckdy vyskytují ve složitých životních situacích, které jsou mnohdy zapříčiněné tíživou finanční situací.

Vyživovací povinnost lze definovat jako povinnosti jednoho konkrétního určitého subjektu vůči subjektu druhému. Ke vzniku vyživovací povinnosti dochází nejčastěji narozením dítěte anebo jeho osvojením ale také uzavřením manželství apod. Neplněním vyživovací povinnosti považujeme za protiprávnímu jednání, na které pokud dojde k naplnění všech znaků skutkové podstaty, které jsou obsaženy v ustanovení § 196 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, může být pohlíženo jako na trestný čin zanedbání povinné výživy.

Neplnění vyživovací povinnosti je v současné době aktuální téma a mezi odborníky i odbornou veřejností diskutované téma. Jedním z mnoha důvodů je stoupající počet případů, kdy není vyživovací povinnost plněna řádně. Dle odborných

¹Statistický úřad ČR. Rozvodovost. [cit. 05.01.2017]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rozvodovost>

²IGNÁČ, Jan. *Prověřování trestného činu Zanedbání povinné výživy: absolventská práce(Dis.)*. Praha : Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 2016

odhadů je v současnosti na území České republiky přibližně 100.000 nezaopatřených dětí, kterým je upírána zcela či částečně vyživovací povinnost.³

Téma bakalářské práce trestný čin zanedbání povinné výživy v přípravném řízení bylo vybráno také proto, že autor práce slouží jako zástupce vedoucího oddělení pro trestní řízení na místním oddělení Policie České republiky, kde v minulosti působil i jako zpracovatel a s přečinem zanedbání povinné výživy dle ustanovení § 196 zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku se při každodenním plnění svěřených úkolů často setkával a dalším důvodem je, že prověřování přečinu zanedbání povinné výživy je v mnoha směrech značně specifické oproti jiným přečinům.

Použití prostředků trestního práva v podobě trestního řízení nemá primárně za úkol povinného trestat a dostat jej do výkonu trestu odnětí svobody. Hlavním cílem trestního řízení u zanedbání povinné výživy je přimět povinného, aby splnil svou vyživovací povinnost. Za nesporně přínosný krok můžeme označit vládou schválený zákon o zálohovaném výživném na nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o zálohovaném výživném), jehož uvedení v život poslaneckou sněmovnou doposud nedošlo a tak jeho uvedení v platnost může být úkolem až pro nově složený parlament, který vzešel z voleb v říjnu 2017.

³IGNÁC, Jan. *Prověřování trestného činu Zanedbání povinné výživy: absolventská práce(Dis.)*. Praha : Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 2016

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat současnou právní úpravu a postup policejního orgánu v přípravném řízení, s rozlišením mezi vyšetřováním a zkráceným přípravným řízením, porovnat právní úpravu České republiky, která se týká přečinu zanedbání povinné výživy s právní úpravou sousedních zemí. Neméně důležitým cílem je analýza institutu zálohovaného výživného, který vláda České republiky ve volebním období 2013-2017 jako vládní návrh přijala a schválila, ale poslanecká sněmovna jej již uzákonit nestihla. Vedlejší cíl je zhodnotit průběh fáze prověřování a navrhnout možný metodologický návod který by byl použitelný jako metodická příručka pro Policii České republiky.

První část bakalářské práce je zaměřena teoreticky, kdy jsou vymezeny pojmy v práci užité, konkrétně budou vysvětleny jaké jsou druhy vyživovací povinnosti a také vznik vyživovací povinnosti podle občanského zákoníku a podle zákona o registrovaném partnerství. Další část se zabývá skutkovou podstatou trestného činu zanedbání povinné výživy, procesní stránkou prověřování, vyšetřování a je zde rovněž popsáno zkrácené přípravné řízení u této specifické trestné činnosti. Zvláštní kapitolou je pojednání o ustanovení § 197 trestního zákoníku, s analýzou hlavní jeho funkce.

Další nosná část bakalářské práce je prakticky zaměřena, kde na přednesené kazuistice budou přesně a podrobně analyzovány jednotlivé fáze prověřování, od přijetí oznámení, až po návrh na potrestání, případně zprávou o výsledku zkráceného přípravného řízení. Tato část bakalářské práce může být užita jako metodická příručka pro zpracovatele a vyšetřovatele na jednotlivých útvarech Policie České republiky. Tato část práce s kazuistikou, kde je uveden vzorový případ z dané problematiky nás provází celým přípravným řízením, kde jednotlivé kapitoly jsou sami o sobě přehledným a dobře pochopitelným návodem.

Závěrečná kapitola je věnována úvahám autora o současné platné a účinné právní úpravě týkající se vyživovací povinnosti a s tím spojeného přečinu zanedbání povinné výživy. Úvahy směřují i do blízké budoucnosti a je zde i proveden rozbor současných problémů a úskalí současného stavu.

Bakalářská práce je vypracována za použití metod analýzy a syntézy právních norem, mezi nimi zmiňme trestní zákoník, trestní řád občanský zákoník a další

související právní prameny v práci zmíněné. Další použité metody které přispěly ke vzniku této práce jsou popisná metoda, rozbor dokumentů a interview.

2 Právní úprava

Základem každého prověřování trestné činnosti policejním orgánem je bezchybná znalost právních norem, které se na prověřovaný skutek vztahují. U prověřování trestného činu zanedbání povinné výživy tomu není jinak, ba právě naopak u trestného činu zanedbání povinné výživy, kdy jde o dosti specifickou trestnou činnost, je nezbytně nutné mít znalosti právních norem ucelené a to včetně aktuální judikatury.

Do 01.01.2014 se v problematice přečinu zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku vycházelo ze zákona č. 94/1963 Sb., zákon o rodině. Dne 01.01.2014 vstoupil do účinnosti nový zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, kde v části druhé, hlavě II., v dílu 2, oddílu 3, pododdílu 4 v § 910-§ 923 jsou ustanovení týkající se vyživovací povinnosti.

2.1 Občanský zákoník

*"Nový občanský zákoník opouští pojetí podle něhož by měl upravovat majetkové poměry (případně i poměry jiné, mají-li majetkový aspekt), které se zřetelem na totalitní pojetí funkcí státu a práva vytvořilo naše zákonodárství v 50. a 60. letech minulého století. Občanský zákoník se tak rozchází s hlediskem primitivního materialismu a naopak vychází z myšlenky respektu k osobnosti člověka jako svobodného individua způsobilého žít podle svého a samostatně rozhodovat o svých záležitostech. Nová právní úprava tak respektuje standardní koncepce občanského zákoníku jako kodifikace upravující postavení osob a jejich soukromá práva a povinnosti vznikající z jejich vzájemného styku."*⁴ Na základě výše uvedeného je zřejmé, že rodinné právo v novém trestním zákoníku dostalo své místo a stav, kdy mělo samostatný zákon, byl nabytím účinnosti nevratně zrušen. Rodinné právo a jeho podkapitoly jakými jsou vznik a zánik manželství, otázky osvojení, určování rodičovství, pěstounství, opatrovnictví a další.

2.2 Zákon o registrovaném partnerství

⁴DLOUHÁ, Markéta. Vyživovací povinnost. Praha, 2012. s. 14, Rigorózní práce (JUDr.). Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta.

Dne 03.04.2006 vešel v platnost zákon o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů jako zákon číslo 115/2006 Sb. Jeho účinnost nastala dnem 01.07.2006. Tímto dnem vznikla nová vyživovací povinnost a to vyživovací povinnost mezi partnery, která je ustanovena ve IV. hlavě v § 10 až § 12 tohoto zákona. Tato právní norma podmiňuje vznik vyživovací povinnosti okamžikem uzavřením registrovaného partnerství mezi partnery.

2.3 Trestní zákoník

Při prověřování trestného činu zanedbání povinné výživy je nutno vycházet ze zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku, kde je v § 13 stanoveno, že trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.⁵V původní úpravě zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon byla ochrana předmětu útoku, tj. rodina a děti, umístěna v hlavě VI. V dnes účinném zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů je trestný čin zanedbání povinné výživy v § 196 a je zařazen do hlavy IV.-Trestné činy proti rodině a dětem, což je dáno pojetím současného trestního zákoníku, kdy ochrana osob a jejich života a zdraví je dána do popředí.

Naše trestní právo tedy chrání velmi široký okruh alimentálních práv. Patří sem vyživovací povinnost rodičů a dětí, mezi příbuznými v pokolení přímém, mezi manžely a i příspěvek na výživu rozvedeného manžela, dále vyživovací povinnost mezi osvojencem a osvojitelem, jakož i právo neprovdané matky na příspěvek na výživu a úhradu některých nákladů spojených s těhotenstvím a porodem. Prakticky se však v praxi aplikace § 196 uplatňuje takřka výlučně na ochranu nezletilých dětí. Předpokladem pro vznik alimentární povinnosti je, že existuje rodinně-právní poměr, s nímž je spojena tato povinnost. O tom, kdo je otcem, platí domněnky otcovství, platí tedy, že u dítěte narozeného mimo manželství tedy nestačí pouhá okolnost, že muž měl v kritické době s matkou dítěte styky. Trestní odpovědnost není ani tehdy, není-li plněno výživné určené předběžným opatřením vydaným v řízení o věcech občanskoprávních. Trestní odpovědnost otce dítěte, jež se narodilo provdané matce, může vzniknout jen od doby, kdy po pravomocném rozhodnutí, že manžel matky není

⁵Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-47-2.

otcem dítěte a otec souhlasně s matkou dítěte otcovství uzná nebo je soudem za otce určen. Existence tohoto rodinně-právního poměru je vždy spjata s nějakým soudním rozhodnutím, jakým je např. určení otcovství, nebo správním aktem jakým je např. uzavření manželství. Naproti tomu vznik alimentálního nároku zpravidla nemusí být vysloven soudním rozhodnutím, nýbrž vzniká přímo na základě zákona. Povinnost přispívat na výživu rozvedeného manžela vzniká však jen na základě dohody rozvedených manželů nebo rozhodnutím soudu⁶.

2.4 Přečin zanedbání povinné výživy

Subjektivní stránku trestného činu zanedbání povinné výživy je možné naplnit zaviněním úmyslným, tak zaviněním nedbalostním. V praxi určování a následné rozhodnutí, zda jde o úmysl, či nedbalost provází celá řada problémů a jedná se o velmi složitou otázku, která ale musí být zodpovězena, aby došlo ke správné a přesné kvalifikaci této trestné činnosti. Za situace, která může nastat, kdy jedna konkrétní osoba pachatele se nejdříve vyhýbá plnění své vyživovací povinnosti "neúmyslně" a po nějaké době, tak začne činit zcela úmyslně, tak se z pohledu zákona dopouští vícečinného souběhu trestných činů, neboť postupně naplnil obě skutkové podstaty trestného činu podle § 196 odst. 1 a 2 odstavce trestního zákoníku.

V § 196 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů je dáno, že „*Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok*“.⁷ Ve výše uvedeném ustanovení trestního zákoníku stanovená doba čtyř měsíců je zásadní pro posouzení a případné kvalifikování skutku. Zákon vyžaduje, aby povinný neplatil stanovenou alimentální povinnost po dobu delší než čtyři měsíce, tím je zcela vyloučena trestní odpovědnost povinného, který svou povinnost nesplnil jednou anebo v časovém úseku kratším, než čtyři měsíce. V předešlém trestním zákoně přesně stanovená doba, po kterou pachatel neplní svojí alimentální povinnost, stanovená nebyla. V době účinnosti předešlého trestního zákoníku se vycházelo, že povinný naplní tuto skutkovou podstatu, za předpokladu, že neplní povinnosti delší dobu, která byla judikaturou vymezena na šest měsíců. Je tedy

⁶NOVOTNÝ, Oto, Tomáš GRIVNA, Pavel ŠÁMAL a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-509-0.

⁷Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. *Edice kapesních zákonů*. ISBN 978-80-87451-47-2.

zřejmé, že zákonodárce zvolil v této oblasti v novém trestním zákoníku přísnější přístup.

Jak již bylo dříve v práci uvedeno, tak v ustanovení § 196 trestního zákoníku jsou dvě základní skutkové podstaty trestného činu. V § 196 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů nalezneme druhou obecnou skutkovou podstatu trestného činu zanedbání povinné výživy, kde je dáno že: „*Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky*“⁸.

Pojmem "*kdo se úmyslně vyhýbá*" je myšleno jednání pachatele, ve kterém je spatřován úmysl. Povinný zde, jako pachatel trestného činu, u kterého je vyžadován úmysl, cíleně neplní svojí uloženou vyživovací povinnost a to tím, že maří jeho vymáhání a dělá kroky, jako že se např. vyhýbá práci, nesnaží si práci získat i přes to, že má potřebné vzdělání, zkušenosti a ani nevyužívá nabídek úřadu práce. Stejně se pohlíží i na pachatele, který se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody a odmítá zde pracovat. K zajímavému a ne zcela překvapivému zjištění dojdeme při prostudování grafu, který v sobě kloubí statistiky Policie ČR o počtu spáchaných skutků zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku, počtu trestně stíhaných osob za tento přečin a míru průměrné nezaměstnanosti v daném období (příloha č. IV).

2.4.1 Vydání oprávněné osoby nebezpečí nouze

Skutkové podstaty kvalifikované figurují v ustanoveních zvláštní části obvykle ve vyšších odstavcích. Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu vzniká tak, že k základní skutkové podstatě přistoupí kvalifikační okolnost, která typovou škodlivost těchto činů podstatně zvýší. Trestní zákon nazývá tuto kvalifikační okolnost okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby nebo o ní mluví jako o tzv. zvláště přitěžující okolnosti. Vyšší typová škodlivost může záležet v individuálním objektu, v objektivní stránce trestného činu, v motivaci pachatele i v jiných kvalifikačních důvodech. Trestný čin mající znaky kvalifikované skutkové podstaty se postihuje podle vyšší trestní sazby.⁹

⁸Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-47-2.

⁹NOVOTNÝ, Oto, Tomáš GRIVNA, Pavel ŠÁMAL a Rudolf VOKOUN. Trestní právo hmotné. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-509-0.

Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby spočívající v tom, že *oprávněná osoba byla vydána v nebezpečí nouze*, se vztahuje jak k trestnému činu podle § 196 odst. 1, tak i k trestnému činu podle § 196 odst. 2. Z formulace použité v trestním zákoníku plyne, že stav nouze *nemusí u oprávněné osoby skutečně nastat*. Postačí, že tento stav v důsledku jednání pachatele *hrozí*. To znamená, že v důsledku neplnění vyživovací povinnosti pachatelem dojde k situaci, že oprávněná osoba, kterou se rozumí osoba vyživovaná, by si sama nemohla bez pomoci jiných osob, popř. bez poskytnutí příspěvku od státu, opatřit ani základní prostředky k životu. Jejich míra se posuzuje jak objektivně ve vztahu k současné přiměřené životní úrovni občanů v našem státě, tak i subjektivně s přihlédnutím k odůvodněným potřebám oprávněného. Tato okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby je naplněna i tehdy, když hrozící nouze byla odvrácena matkou dítěte na úkor uspokojování jejích vlastních potřeb a při mimořádném pracovním vypětí, popř. poskytnutím státního příspěvku na výživu dítěte. K použití této okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby postačí ve smyslu § 17 písm. b) *nedbalostní zavinění*.¹⁰

V době před novelizací trestního zákoníku zákonem č. 390/2012 Sb., účinným od 23. listopadu 2012 bylo o 3. odstavce § 196 trestního zákoníku písmeno b), byla uvedena formulace *„byl již za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán“*.¹¹ Z toho je patrné, že byla zohledněna recidiva pachatele. Výše uvedenou novelizací bylo recidivní chování přesunuto do přitěžujících okolností uvedených v ustanovení § 42 trestního zákoníku. Pro kvalifikování skutečností podle § 196 odst. 3 trestního zákoníku zcela postačí, pokud dojde pouze k ohrožení oprávněné osoby nouzí.

2.4.2 Výše trestu a účinná lítost

Zákonem č. 390/2012 Sb., se dnem jeho účinnosti upravil zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. V současné době je v ustanovení § 196 odst. 1 trestního zákoníku trest odnětí svobody až na jeden rok. V ustanovení § 196 odst. 2 trestního zákoníku je uveden trest odnětí svobody až na dva roky. V ustanovení § 196 odst. 3 trestního zákoníku je trest odnětí svobody v rozpětí od šesti měsíců do tří let. Výše trestních

¹⁰ŠÁMAL, Pavel, GRIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, KRATOCHVÍL, Vladimír, PÚRY, František, RIZMAN, Stanislav, ŠÁMALOVÁ, Milada, VÁLKOVÁ, Helena, VANDUCHOVÁ, Marie. Trestní zákoník (EVK). 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5.

¹¹Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-47-2.

sazeb se opět vrátily do stavu, v jakém byly v platnosti v dřívějším trestním zákoníku. Do současné podoby trestního zákoníku zákonodárce zařadil ustanovení § 196a, které je zvláštním ustanovením o trestání. Součástí této novely je také upravení ustanovení vztahující se k tomuto trestnému činu. V ustanovení § 55 odst. 2 trestního zákoníku nalezneme, že lze „*Za trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 nebo 2 uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit jiným trestem.*“

Při novele trestního zákoníku zákonem č. 390/2012 Sb. zákonodárci přidali nové ustanovení § 196a – Zvláštní ustanovení o trestání, které zní: „*Pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196) může soud uložit jako přiměřené omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.*“¹²

Na základě této novely dostaly soudy možnost potrestat pachatele za trestný čin Zanedbání povinné výživy uložením přiměřeného omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Právě toto přiměřené omezení může soud uložit především v případě, kdy existuje důvodná obava, že pachatelova povinnost, uhradit dlužnou alimentační povinnost nebude řádně plněna, ale bude mařena anebo jiným způsobem ztěžována. Pro případ, že se stane, že bude tento trest uložen, má pro pachatele dopad takový, že pozbývá řidičské oprávnění. O opětovném navrácení lze požádat teprve až bude splněna alimentační povinnost a je beze zbytku uhrazeno dlužné výživné.

Uložit omezení v podobě odebrání řidičského oprávnění nelze za předpokladu, kdy povinný-pachatel trestného činu potřebuje nezbytně řidičské oprávnění ke své práci nebo výdělečné činnosti, pak v této situaci řidičský průkaz odebrat nelze.¹³

U trestného činu zanedbání povinné výživy podle ustanovení § 196 trestního zákoníku existuje ustanovení § 197– Zvláštní ustanovení o účinné lítosti. Zde je uvedeno: „*Trestní odpovědnost za trestný čin zanedbání povinné výživy (§196) zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně nesplnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlášovat rozsudek.*“¹⁴

¹²Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-47-2.

¹³KAISEROVÁ Veronika, Exekuce pozastavením řidičského oprávnění. [cit. 2018-01-20] Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/exekuce-pozastavenim-ridickeho-opravneni-88568.html>

¹⁴Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-47-2.

Splnění vyživovací povinnosti je za určitých okolností důležitější než potrestání pachatele, které by mohlo narušit rodinné vztahy. Proto § 197 obsahuje zvláštní ustanovení o účinné lítosti. Podle něho trestnost zaniká, jestliže jsou zároveň splněny tři podmínky. První podmínkou je, že pachatel musí splnit svou vyživovací povinnost vůči oprávněnému v celém rozsahu, to znamená, že k beztrestnosti nepostačí splnění částečně či pouhá dohoda s postiženým o splácení dluhu. Dokonce ani nepostačí prominutí dlužného výživného postiženým. Výše úhrady se rovná částce, kterou pachatel dluží v důsledku trestného činu, bez ohledu na to, zda jsou některé alimentární dávky promlčeny. Ke splnění podmínek účinné lítosti však není nutné, aby pachatel uhradil výživné i za období předcházející, to znamená za období, za které nebyl postaven před soud, případně byl již za něj i odsouzen apod. a ani za období následující, tedy období po zahájení trestního stíhání, neboť na takové je nutno nahlížet s ohledem na ustanovení § 12 odst. 11 trestního řádu jako na další skutek. Pro splnění podmínek účinné lítosti rovněž nevádí, jestliže obviněný nezaplatil výživné určené předběžným opatřením za období před právní mocí rozsudku o určení otcovství. Vzniklý dluh je potřeba uhradit poškozenému, což bývá zpravidla druhému rodiči jako zákonnému zástupci dítěte. Byl-li státem poskytnut příspěvek na výživu dítěte, je třeba dlužné výživné do výše poskytnutého příspěvku uhradit též státu. O splnění vyživovací povinnosti jde nejen tehdy, když pachatel sám zaplatí, ale i tehdy, když zařídí, aby za něj uhradila dlužné výživné osoba jiná.¹⁵

Naplnění podmínek účinné lítosti nenastane, pokud je dlužné výživné uhrazeno bez aktivní účasti pachatele, tím je myšleno např. uhrazení za pomoci soudního exekutora za pomoci exekuce vůči bankovnímu účtu pachatele nebo na jeho příjmu. V takových případech není podstatné, že k úhradě dlužného výživného došlo z prostředků pachatele. Mezníkem, od kterého považujeme dlužnou alimentární povinnost za uhrazenou je okamžik, kdy oprávněná osoba obdrží finance na účet či v hotovosti do svých rukou. Další podmínkou, která musí být splněna, je, že pachatel skutkem nezpůsobil trvale nepříznivé následky. Pod pojmem trvale nepříznivé následky jsou myšleny následky na zdraví a to jak duševním i fyzickým na oprávněné osobě, které byly způsobeny neplněním vyživovací povinnosti. Mezi trvale nepříznivé následky patří i překážka ve vzdělání anebo v přípravě na budoucí povolání. Další podmínkou je, že dlužná částka za vyživovací povinnost musí být uhrazena dříve, než soud prvního stupně počne vyhlašovat rozsudek. Ke splnění této podmínky dojde

¹⁵NOVOTNÝ, Oto, Tomáš GRIVNA, Pavel ŠAMAL a Rudolf VOKOUN. Trestní právo hmotné. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-509-0.

i tehdy, když rozsudek soudu prvního stupně byl v odvolacím řízení zrušen a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, a výživné pachatel zaplatil předtím, než soud prvního stupně počne vyhlášovat nový rozsudek.

3 Procesně právní aspekty

Trestní řízení je zákonem upravený postup příslušných orgánů státu, tzv. orgánů činných v trestním řízení, jehož cílem je zjistit, zda byl spáchán trestný čin, zjistit jeho pachatele, uložit mu podle zákona trest nebo ochranné opatření a toto rozhodnutí vykonat, popřípadě zařídit jeho výkon.¹⁶

Trestním řízením je myšleno řízení podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). Trestní řízení se skládá z tzv. stádií, kterými jsou přípravné řízení, předběžné projednání obžaloby, hlavní líčení, opravné řízení a řízení vykonávací. Jak je již z názvu patrné, tak cílem této práce je přiblížit prověřování trestného činu zanedbání povinné výživy. Prověřováním se rozumí úsek trestního řízení, který končí zahájením trestního stíhání. Přípravné řízení je prvním stádiem celého trestního řízení a je stanoveno v § 12 odst. 10 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.

Přípravným řízením je úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupení věci jinému orgánu, zastavení trestního stíhání, nebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, anebo do jiného rozhodnutí ukončujícího přípravné řízení, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování.¹⁷

V tomto stádiu trestního řízení mají orgány činné v trestním řízení, v tomto případě policejní orgán, vyhledávat důkazy vedoucí k objasnění všech skutečností důležitých pro posouzení oznámeného skutku, osoby pachatele a způsobeném následku trestného činu, a to co nejkratší době a v potřebném rozsahu. Na konci tohoto řízení je

¹⁶JELÍNEK, Jiří, a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 3. vyd. Praha : Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-44-1

¹⁷*Úplné znění zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)*. Vyd. 6. Praha: Armex, 2011. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-04-5.

bud' podání obžaloby, nebo dočasné či trvalé upuštění od dalšího trestního stíhání.

3.1 Trestní oznámení

Na kterémkoliv oddělení Police České republiky nebo státním zastupitelství lze podle ustanovení § 158 odst. 2 trestního řádu učinit oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Oznamovatelem skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, tedy podat trestní oznámení může kdokoliv, není důležité, že jde o odlišnou osobu od osoby poškozené. Zejména při oznámení trestného činu zanedbání povinné výživy podává v praxi velmi často rodič, který má dítě, tedy oprávněnou osobu, ve své péči až do jeho plnoletosti. Forma podání oznámení není povinně stanovena a proto jej lze učinit ústně ale i písemnou formou. V případě, že se osoba oznamovatele rozhodne učinit oznámení u policejního orgánu, tak je s ní sepsán protokol o trestním oznámení. Ještě před tím, než je s oznamovatelem sepsán, tak ten musí být řádně poučen, především zdůraznit o možných následcích, kdyby oznamovatel vědomě uváděl nepravdivé či lživé údaje a také je důležité oznamovatele poučit ohledně ustanovení § 8b trestního řádu. Na základě jeho žádosti se oznamovateli vydá potvrzení o přijatém oznámení. Oznamovatel má možnost do protokolu sdělit, že si přeje být do jednoho měsíce vyrozuměn o přijatých opatření.

V praxi bývá zcela běžný postup, že není sepsán protokol o trestním oznámení, ale přichodí oznamovatel podá vysvětlení podle ustanovení § 61 zákona č. 273/2008 Sb. zákona o Policii České republiky, na základě zjištěných skutečností je zahájeno trestní řízení sepsaným úředním záznamem o zahájení úkonů v trestním řízení podle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu a dále následuje podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu.

Zvláštní část trestního zákoníku obsahuje celou řadu různých a odlišných skutkových podstat trestných činů a proto univerzální návod jaké otázky mají být při sepisování protokolu o trestním oznámení zodpovězeny, nelze stanovit. Nicméně by neměla být opomenuta, ani jedna ze základních kriminalistických otázek. Základní kriminalistické otázky jsou zejména:

- ✓ Kdo?
- ✓ Co?

- ✓ Kdy?
- ✓ Kde?
- ✓ Jak?
- ✓ Čím?
- ✓ Proč?
- ✓ Následky?

V praxi jsou nejčastějšími oznamovateli trestného činu zanedbání povinné výživy rodiče, kteří mají dítě svěřené do péče. Procentuální vyčíslení poměru pohlaví u osob pachatelů vychází většinou s 94% muži a s 6% ženy. Osoba, která bývá v drtivé většině případů označena za pachatele spáchaného trestného činu, bývá druhý rodič, který neplní soudem uloženou vyživovací povinnost. S oprávněnou osobou je nutné zodpovědět zejména tyto otázky:

- ✓ Na které děti se vyživovací povinnost vztahuje,
- ✓ kdo má plnit vyživovací(alimentační) povinnost,
- ✓ specifikujte konkrétní období neplnění vyživovací povinnosti,
- ✓ kdy a jaký soud rozhodl o svěřeni dětí do péče a kdy tento rozsudek nabyl právní moci, komu, kdy a v jaké výši a s jakou splatností bylo stanoveno výživné, případně byla uznaná dlužná částka za předchozí období,
- ✓ hradil povinný svou povinnost alespoň částečně či jiným způsobem,
- ✓ má oprávněná osoba i další vyživovací povinnost k dalším nezletilým, pokud ano tak k jakým a v jaké výši případně na ně dostává plnění,
- ✓ je dotyčné dítě ohroženo nebo trpí nouzí,
- ✓ učinila jste v této souvislosti již v minulosti nějaké trestní oznámení, pokud ano, tak kde a s jakým výsledkem
- ✓ došlo k žádosti o zvýšení nebo snížení výživného, pokud ano, tak z čí strany a s jakým výsledkem a kdy a jaký soud o věci rozhodl a kdy tento rozsudek nabyl právní moci,
- ✓ řešila jste vymáhání dlužných úhrad za vyživovací povinnost prostřednictvím civilního občanského práva, pokud ne, tak z jakého důvodu, pokud ano kdy a u jakého soudu, bylo již ve věci rozhodnuto, pokud ano, tak jaký byl výsledek a pokud byl tak jaký z toho plynul finanční příjem,
- ✓ pobírala jste v rozhodné době pobírala některou z dávek státní sociální podpory mezi něž patří např. rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, příspěvek na

dopravu aj. anebo dávky sociální péče jakými jsou dávky v hmotné nouzi od příslušného úřadu práce, pokud ano vyjmenujte které a v jaké výši,

- ✓ jakým druhu bydlení žijete, nájemní, družstevní, vlastní případně a vyčíslete podrobně náklady na bydlení tzn. nájemné, platby za vodu, elektrickou energii, plyn a další platby spojené s bydlením,
- ✓ vypomáhá vám nějaká další osoba s výživou, pokud ano, tak kdo a jakým způsobem,
- ✓ projevil a v současné době projevuje povinný zájem o své dítě, pokud ano, tak jmenujte jakým způsobem,
- ✓ došlo mezi vámi a povinným na jednání týkající se neplacení výživného, pokud ano, tak s jakým výsledkem a pokud ne, tak proč,
- ✓ je vám známo, že by v rozhodném období byl vazebně stíhán nebo byl ve výkonu trestu odnětí svobody, pokud ano tak, kdy, jak dlouho a kde?

S povinným nebo chceme-li s prověřovanou osobou je nutné zodpovědět tyto následující okruhy otázek:

- ✓ jste si vědom vaší vyživovací povinnosti,
- ✓ plnil jste si svou vyživovací povinnost v rozhodném období a pokud ano tak jak, pokud ne tak proč,
- ✓ sdělte důvod proč jste si svou vyživovací povinnost řádně neplnil,
- ✓ jste si vědom rozsudku, který tuto povinnost stanovil a víte v jaké výši a kdy rozsudek nabyl právní moci,
- ✓ jste si vědom dlužné částky vůči oprávněné osobě na vyživovací povinnosti v rozhodném období a je vám známa její výše,
- ✓ požádal jste o snížení vyživovací povinnosti, kde, kdy a s jakým výsledkem,
- ✓ byl jste v rozhodném období zaměstnán, pokud ano, tak sdělte jméno zaměstnavatele, jeho adresu a kontakt, o jaký druh pracovního poměru se jednalo, jaký byl průměrný měsíční příjem, nahlásil jste u zaměstnavatele svou vyživovací povinnost, měl jste nějaké srážky ze mzdy, pokud ano, z jakého důvodu a v jaké výši,
- ✓ byl jste v rozhodném období osobou samostatně výdělečně činnou, pokud ano sdělte průměrný měsíční příjem,
- ✓ jakým způsobem a kdy skončil váš poslední pracovní poměr, byl jste evidován na úřadu práce a v evidenci uchazečů o zaměstnání, pokud ano nahlásil jste svou

vyživovací povinnost byly vám strhávány nějaké finanční částky, pokud ano jaké, pokud nebyl evidován, tak proč,

- ✓ pobíral jste v rozhodném období podporu v nezaměstnanosti nebo jiné dávky, pokud ano v jaké výši,
- ✓ byl jste v rozhodné době vazbě stíhán nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, pokud ano, kdy, jak dlouho, v které věznicí, nahlásil jste vyživovací povinnost, pracoval jste během výkonu, byly vám strhávány nějaké částky, jaké a v jaké výši,
- ✓ sdělte vaše majetkové poměry, vlastníte nemovitosti, pokud ano kde a jaké, dopravní prostředek aj.
- ✓ jednal jste někdy s oprávněnou osobou o neplacení výživného, kdy a jaký byl výsledek,
- ✓ projevujete zájem o své dítě, pokud ne tak proč, pokud ano, tak jakým způsobem, kupoval dárky, v jaké ceně, jak častý byl kontakt apod.
- ✓ máte i další vyživovací povinnost, plníte ji, ke komu, ke komu,
- ✓ byl jste v rozhodné době v pracovní neschopnosti, pokud ano, kdy, jak dlouhou dobu,
- ✓ kde bydlíte a v jakém druhu bydlení, nájemní, družstevní, vlastní případně a vyčíslete podrobně náklady na bydlení tzn. nájemné, platby za vodu, elektrickou energii, plyn a další platby spojené s bydlením,
- ✓ jste kuřák, pokud ano, kolik cigaret denně vykouříte, jaké cigarety, celkové měsíční náklady na kouření,
- ✓ pijete alkohol, pokud ano druh, frekvence, množství a jaké jsou s tím spojené měsíční náklady,
- ✓ jste schopen a ochoten celou dlužnou částku na vyživovací povinnosti uhradit, pokud ano kdy?

Aby byla vymahatelná vyživovací povinnost v konkrétní určené částce prostřednictvím trestního práva, musí být vyčíslena soudem v civilním řízení. Tento soud po zhodnocení všech faktů potřebným pro jeho rozhodnutí stanoví kdo je osobou povinnou a také výši měsíčního výživného.

Prvním krokem na začátku prověřování je zjištění, zda vůbec existuje alimentární povinnost. V praxi bývá osoba oznamovatele vyzvána, aby doložila rozsudek soudu týkající se výživného.

Aby mohl být skutek označen za trestný čin, je důležité, aby byla naplněna podmínka trestnosti, týkající se délky doby po kterou není vyživovací povinnost plněna. Zákon vyžaduje delší dobu než čtyři měsíce. Pokud doba nedosáhla stanovené délky, nezbyvá oprávněné osobě, potažmo jejímu zákonnému zástupci, nic jiného, než se vymáhat dlužné výživné civilní cestou a to za pomoci soudního exekutora.

Mezi jedny z prvních kroků při příjmu oznámení patří prověření jak povinný hradil výživné a je přínosné vyhotovit podrobný rozpis plateb. V souvislosti s tím se zjišťuje, zda povinný nehradil v naturální podobě, jako je platba školného, kroužků, táborů, oblečení či jiná úhrada za potřeby oprávněné osoby, tedy dítěte.

Pro správnou kvalifikaci trestného činu je nezbytně nutné zjistit, zda nebylo dítě vydáno nebezpečí nouze. Vydání dítěte nebezpečí nouze se rozumí, že např. dítě trpělo nedostatkem potravy, oblečení, či zda bylo významně omezeno oproti svým vrstevníkům. Dále se také přihlíží k tomu, zda nebyla hrozba vydání nebezpečí nouzí odstraněna zásluhou další osoby. Tím je myšleno např. vynaložením zvýšeného úsilí ze strany rodiče, kterému bylo dítě svěřeno.

Při potvrzování nebo naopak vylučování faktu, zda došlo k vydání dítěte nouzi, je nutné prověřit složení společné domácnosti, její příjmy a výdaje a také kolik osob přispívá na financování jejím chodu.

Rodič či osoba, která má osobu oprávněnou, tedy dítě v péči, také dokládá své zdroje a výše příjmů a to včetně adresy zaměstnavatele, sociální dávky, další příjem např. z pronájmu movitých nebo nemovitých věcí, ale také zda v rozhodné době nedošlo k delší pracovní neschopnosti.

V praxi jakmile je sepsán protokol o trestním oznámení, nebo podání vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu, převezme policejní orgán pokud možno všechny související dokumenty jako jsou např. příslušné rozsudky s datem nabytí právní moci, doklady o placení výživného a to buď složenky nebo bankovní výpisy a další. Službu konající policista provede naskenování originálních dokumentů a tím je převede do elektronické podoby a uloží je do informačního systému Policie České republiky Evidence trestního řízení. Z originálních dokumentů je ještě rovněž pořízena kopie a v listinné podobě je založena do fyzické podoby trestního spisu. Originální dokumenty jsou vždy neprodleně vráceny oznamovateli.

V rámci přijetí oznámení, které je sepsáno na protokol o trestním oznámení, se poté jeho sepsání sepíše záznam o zahájení úkonů trestního řízení, ve kterém se uvádějí základní okolnosti skutku, zejména doba, místo, kdo a čeho a jakým jednáním se toho dopustil. Tento záznam se ze zákona musí do 48 hodin odeslat na místně příslušné státní

zastupitelství. Od tohoto okamžiku můžeme hovořit o začátku přípravného řízení a od tohoto okamžiku bude věci přidělen dozorující státní zástupce. V praxi díky informačnímu systému Evidence trestního řízení (dále jen ETR) dochází k odeslání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení automaticky po jeho sepsání a elektronickým schválením vedoucím příslušného oddělení, respektive zástupcem vedoucího pro úsek trestního řízení.

V případě trestného činu zanedbání povinné výživy může být osobou poškozenou pouze osoba oprávněná, tedy dítě. Na tom, zda dosáhlo zletilosti nezáleží, protože nárok na výživné nikdy nepřechází na zákonného zástupce, ten může být vždy jen v roli oznamovatele. Také je zde další specifikum, a to je nemožnost uplatnění nároku na výživné jako škody způsobené trestným činem. V tomto případě jde o dluh vzniklý porušením zákonné anebo právní povinnosti a ne o dluh ze škody způsobený trestným činem.¹⁸

3.2 Prověřování

Už ze své podstaty se trestní řízení zabývá skutky, které již nastaly, tedy odehrály se již v minulosti. Policejní orgán, jako jeden z orgánů činný v trestním řízení má mimo jiné za úkol zjistit, jestli se tento skutek stal, jestli má znaky trestnosti tj. jestli naplnil některou ze stanovených skutkových podstat a v neposlední řadě musí zjistit konkrétní osobu pachatele trestného činu. Jde o shromáždění podkladů pro pozdější provádění dokazování před soudem, provádí se téměř v každém stádiu trestního řízení a je upravena v části I., v hlavě 5. v ustanoveních § 89 - 118 trestního řádu.

Zkrácené přípravné řízení lze označit za specifický druh postupu ve fázi před započítím trestního stíhání. Nejedná se tedy o variantu přípravného řízení. Nicméně trestní řád umožňuje státnímu zástupci učinit přechod ze zkráceného přípravného řízení do fáze trestního řízení před zahájením trestního stíhání případně vyšetřování. Zákonodárce při vzniku institutu zkráceného přípravného řízení si dal za cíl aby výsledný produkt umožnil rychlé, efektivní trestní řízení bez zbytečných složitostí a proto dokazování by mělo být prováděno v co největší míře až před soudcem. Ze své podstaty je zkrácené řízení koncipováno pro rychlé řešení méně závažných trestných

¹⁸ŘÍHA, M.. K trestnému činu zanedbání povinné výživy. *Trestní právo: časopis pro trestní právo a obory související*. 2008, č. 6.

činů. jde o trestné činy tzv. přečiny u kterých horní hranice odnětí svobody nepřekračuje pět let a jde o skupiny trestných činů s méně náročným dokazováním.¹⁹

V závislosti podle právní kvalifikace skutku se odvíjí i rozsah dokazování v přípravném řízení.²⁰ Jako důkaz může být použito cokoliv, co je způsobilé přispět k objasnění dané konkrétní věci.²¹ V přípravném řízení při prověřování a objasňování trestného činu je policejní orgán oprávněn obstarávat důkazy a podklady, jakými jsou podání vysvětlení od fyzických a právnických osob, písemné materiály, odborná vyjádření, znalecké posudky a také provádět neodkladné a neopakovatelné úkony a ohledání místa činu či věci.

Mezi první kroky patří ověření, zda skutečně existuje vyživovací povinnost mezi osobou oprávněnou. a prověřovanou osobou a také k nehrazení vyživovací povinnosti musí docházet déle, než čtyři měsíce, tak jak stanovuje zákon. U prověřované osoby se zjišťují zdroje a výše příjmů, zaměstnavatelé, zda je veden v evidenci úřadu práce a celkově je potřeba posoudit, zda byla prověřovaná osoba schopna plnit alimentární povinnost. Za situace kdy prověřovaná osoba není dostupná a nebo nespolupracuje, může být výše uvedené dost obtížné, zejména zjišťování zaměstnavatele, výše příjmů apod. V případě, kdy není u prověřované osoby známá adresa pobytu, připadá v úvahu ji vyhlásit do celostátního pátrání.

Česká republika má uzavřeno celou řadu mnohostranných i dvoustranných mezinárodních smluv upravující situaci týkající se výživného dítěte zejména pro případy, kdy osoba povinného a osoba oprávněná nemají stejné občanství a nebo nežijí na území stejného státu. V těchto případech plní roli pomocníka Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí se svým sídlem v Brně.

V celé řadě otázek při prověřování zanedbání povinné výživy jsou orgány činné v trestním řízení vázány rozhodnutími od civilních soudů, které nabyly právní moci, především v oblastech určení otcovství případně osvojení anebo určení výše výživného. Za situace, kdy takové rozhodnutí nebylo doposud vydáno, nezbývá orgánům činným v trestním řízení nic jiného, než na rozhodnutí vyčkat. Obdobným způsobem je nutno

¹⁹MACHOVCOVÁ. K. Zkrácené přípravné řízení. Praha, 2016. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta.

²⁰JELÍNEK, Jiří, a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 3. vyd. Praha : Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-44-1

²¹*Úplné znění zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)*. Vyd. 6. Praha: Armex, 2011. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-04-5.

postupovat v případech , kdy před rozhodnutím ve vlastním předmětu řízení je nutné zodpovědět otázku, která není vlastním předmětem trestního řízení. Ustanovení pojednávající o otázkách předmětných, jak tuto problematiku nazýváme se nachází v § 9 trestního řádu.

Oproti tomu Mgr. Michal Říha jako autor článku Trestní právo: časopis pro trestní právo a obory související uvádí, že orgán činný v trestním řízení není povinen držet se výše vyměřené alimentární povinnosti a to za předpokladu, že orgán činný v trestním řízení může dovodit, že povinný měl hradit vyživovací povinnost v jiné výši a může se jednat o nižší nebo vyšší částku.

Ještě před tím, než policejní orgán přistoupí k podání vysvětlení s prověřovanou osobou, je z kriminalisticko-taktických důvodů vhodné obstarat nebo zjistit následující:

- ✓ provedení lustrace v databázích Centrální databáze objektů(dále jen CDO), Kriminalisticky sledované události(dále jen KSU), AVÍZO, Zájmové osoby Policie(dále jen ZOP), Centrálním registru přestupků (dále jen CRP), stáhne se opis rejstříku trestu (EKRT)
- ✓ lustrace v IS BEDRUNA s dotazem na evidenci vězňů a také se provede dotaz na skutečnost, zda v předmětném časovém období nebyl prověřovaný ve výkonu trestu odnětí svobody, v případě pozitivního zjištění, následuje dotaz v dotyčné věznicí, zda prověřovaný při výkonu trestu uvedl svoji vyživovací povinnost a zda po dobu výkonu trestu byl ve věznicí zaměstnán
- ✓ provedení lustrací v centrální evidenci obyvatel (dále jen CRO) za účelem zjištění počtu dětí, po pozitivním zjištění se provede zjištění pokud a jak si plní vyživovací povinnost na další děti
- ✓ šetřením v místě trvalého nebo přechodného bydliště se zjistí, zda na udávané adrese skutečně bydlí, případně se prošetří pověst prověřovaného v místě bydliště
- ✓ na spádovém městském nebo obecním úřadu na odboru sociálních věcí dle místa bydliště prověřovaného prověření jeho případných příjmů ze sociálních dávek v předmětném období

- ✓ za předpokladu, že je již před podáním vysvětlení je policejnímu orgánu znám zaměstnavatel prověřovaného, tak se od dotyčného zaměstnavatele vyžádá sdělení týkající se doby zaměstnání, jejího průběhu, průměrného měsíčního výdělku, existenci srážek ze mzdy, exekucí a další
- ✓ dotázání na finanční úřad v místě bydliště prověřované osoby, zda prověřovaná osoba byla v daném období v evidenci uchazečů o zaměstnání, zda a kdy a případně z jakého důvodu došlo k její vyřazení a také zda a jak dlouho pobírala nějakou dávku pro nezaměstnané
- ✓ zmapování finanční situace prověřovaného, kdy se zjišťuje zda prověřovaný vlastní nějakou nemovitost nebo motorové vozidlo

U rodiče oprávněného dítěte který ho má v péči se rovněž vyžádají zprávy ze zaměstnání, městského úřadu, případně úřadu práce apod.

V okamžiku, kdy jsou výše uvedené informace k dispozici lze přistoupit k podání vysvětlení s prověřovanou osobou. Prověřovaný se písemně vyzve k podání vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 7 trestního řádu na konkrétní místo, datum a čas. Do předvolání lze zadat požadavek, aby si předvolaný sebou přinesl určité písemnosti potřebné v dané věci. Součástí výzvy je i poučení, ve kterém je předvolaný upozorněn na následky nevyhovení výzvy.

Před započítím podání vysvětlení se u osoby, která se dostavila ověří totožnost a pak se přistoupí k poučení, které je součástí přednastaveného úředního záznamu o podaném vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu a především se vyslychaná prověřovaná osoba poučí o možnosti účinné lítosti uvedené v ustanovení § 197 trestního zákoníku a toto poučení se s místem a datem nechá vyslychané osobě podepsat, aby tak stvrdila skutečnost, že byla o tomto ustanovení řádně a včas poučena.

Během podání vysvětlení se policejní orgán musí zodpovědět, zda prověřovaný si je vědom, že má potomka či potomky a zda si je vědom, že vůči nim má vyživovací povinnost. Dále by měli následovat dotazy směřující k objasnění skutečností jakými je např. zda byl kdy prověřovaný seznámen s rozsudkem soudu určujícím vyživovací povinnost, z jakého důvodu výživné nehradí. Dále se prověřovaný vyzve, aby se

vyjádřil k jeho možným dalším vyživovacím povinnostem, zda je má, kolik a jak u nich hradí. Pokud prověřovaný sdělí, že výživné platil, další otázky by měli směřovat at' tuto skutečnost doloží a prokáže a také bude podrobně tázán, zda neplnil, alespoň částečně výživné v naturální podobě, zejména poskytováním potravin, ošacení, či uspokojování jiných např. kulturních či vzdělávacích potřeb dítěte. Jedním z dotazů je potřeba zjistit, zda prověřovanému jsou známy poměry oprávněné osoby, zda netrpí nouzí a zda se stýkají.

Do dopodrobna se prověřovaná osoba vyslechne k jejím majetkovým poměrům, kdy jsou pečlivě rozebrány její výdaje a také příjmy včetně různých dávek a příspěvků. Vyslechne se i k zaměstnání případně podnikání a také musí být zodpovězen dotaz, zda zaměstnavatele informovala o své vyživovací povinnosti.

Dále se ověřují informace o bydlení prověřovaného, zda sním někdo bydlí a také jestli mu na bydlení přispívá. i zde platí, že jakýkoliv předložený dokument nebo doklad v listinné podobě se naskenuje, zaeviduje do ETR a pořídí se kopie, s tím, že originály se ponechají prověřované osobě. V určitých odůvodnitelných případech, pokud to prověřování skutku vyžaduje může policejní orgán, prověřovanou osobu vyzvat k vydání věci a pro případ, že výzvě nevyhoví, tak se provede odnětí věci, vše dle ustanovení trestního řádu.

Kromě zástupce oprávněné osoby a povinného se může vyslechnout i kdokoliv, kdo by mohl pro objasnění skutku přispět. Jedná se především o osoby žijící ve společné domácnosti s oprávněnou osobou, jako např. nový partner rodiče, který má oprávněnou osobu v péči a nebo prarodiče dítěte za předpokladu společné domácnosti.

Trestný čin zanedbání povinné výživy splňuje velmi často podmínky obsažené v ustanovení § 179a odst. 1 trestního řádu a proto je možno ve věci vést zkrácené přípravné řízení. V případě, že tomu tak není, tak se skutek předá do vyšetřování službě kriminální policie a vyšetřování (dále SKPV) a to v souladu s ustanovením § 160 trestního řádu.

3.3 Zkrácené přípravné řízení

Právní podklad pro zkrácené přípravní řízení je zakotven v části II. v hlavě 10 v oddíle 8 v ustanovení § 179a-§ 179h a tyto ustanovení jsou provázány s ustanovením § 314b a následujících.

Institut zkráceného přípravného řízení je jedním z dostupných trestně procesně právních institutů, které byly zařazeny do trestního řádu novelou, a to zákonem č. 265/2001 Sb., s účinností od 1.1.2002.²²

"Zkrácené přípravné řízení se koná u trestných činů, u niž je známý pachatel, o kterých přísluší konat řízení v prvním stupni okresního soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jeho horní hranice nepřevyšuje pět let. Jde o zvláštní způsob postupu před zahájením trestního stíhání, které se zahajuje podáním návrhu na potrestání soudu, který projedná věc ve zjednodušeném řízení před soudem, přičemž odpadá vyšetřování. Úkony se provádí podle hlavy deváté a pouze neodkladné a neopakovatelné úkony se konají podle hlavy čtvrté trestního řádu. Jeho smysl spočívá v tom, že dochází k urychlení předsoudního stádia, ve kterém policejní orgán provede rychlé šetření a omezí procesní dokazování na minimum."²³

Z výše uvedeného zcela jasně vyplývá, že zkrácené přípravné řízení, není možné vést proti osobě neznámého pachatele a také že je možno tento institut použít jen na podkladě zákonných podmínek které jsou ustanoveny v § 179a trestního řádu. Mezi hlavní podmínky patří:

- ✓ jedná se o přečiny se zákonem stanovenou horní hranici trestu odnětí svobody nepřevyšující 5 let
- ✓ jde o přečiny v příslušnosti řízení okresních soudů prvního stupně

²²NOVOTNÝ, František a Josef SOUČEK. *Trestní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-237-0.

²³KADAŇKA, Pavel. *Zkrácené přípravné řízení z pohledu služby pořádkové policie*. Brno, 2010. s. 8-9, Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra trestního práva.

- ✓ podezřelý byl přistižen přímo při činu nebo bezprostředně poté nebo v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání²⁴
- ✓ krácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán sdělil podezřelému, že spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. Tuto lhůtu lze ze zákona prodloužit jednou o deset dní²⁵

Ustanovení § 179f trestního řádu uvádí situace, kdy není možné vést přípravné zkrácené řízení a nebo v něm pokračovat:

- ✓ je dán důvod vazby a nejsou splněny podmínky pro předání zadrženého podezřelého spolu s návrhem na potrestání soudu, nebo
- ✓ jsou dány důvody pro konání společného řízení o dvou nebo více trestných činech, a alespoň o jednom z nich je třeba konat vyšetřování.²⁶

Za předpokladu, že jsou naplněny požadavky pro zkrácené přípravné řízení, má být tato forma přípravného řízení použita. Dozor nad kráceným přípravným řízením vykonává státní zástupce, který může vydávat pokyny pro policejní orgán, například může nařídit v konkrétní věci, konkrétní způsob přípravného řízení a pro případ, pokud nelze z některých důvodů konat zkrácené přípravné řízení, nařídí věc postoupit policejnímu orgánu, který zahájí trestní stíhání.

Osoba pachatele v zkráceném přípravném řízení nemá status obviněného, ale jedná se o osobu podezřelou, což je odvoditelné již z toho, že této osobě je sděleno podezření. Právní účinky, které má zahájení trestního stíhání, nastanou v okamžiku kdy státní zástupce doručí návrh na potrestání k soudu, které zastupuje obžalobu, s tím rozdílem, že na rozdíl od ní nemá odůvodnění. Dále následuje řízení před soudem v zjednodušené podobě.

²⁴Úplné znění zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). Vyd. 6. Praha: Armex, 2011. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-04-5.

²⁵Tamtéž.

²⁶Tamtéž.

Prověřované osobě, která se dostavila na základě výzvy k podání vysvětlení se sdělí podezření ze spáchání trestného činu o kterém se sepíše záznam o sdělení podezření, kde musí být identifikován skutek, doba místo a čas spáchání. Dále musí záznam obsahovat datum a čas sdělení podezření, protože sdělení podezření musí vždy prokazatelně předcházet výslechu podezřelého. který se zaznamená na protokol o výslechu podezřelého. Záznam o sdělení podezření obdrží v jedné kopii podezřelý a v kopii druhé do 48 hodin státní zástupce. V praxi se státnímu zástupci faxuje záznam o sdělení podezření a protokol o výslechu podezřelé osoby neprodleně po jeho pořízení. Při výslechu podezřelého lze použít otázky, které byly použity již při podání vysvětlení ještě jako s prověřovaným.

Na osobu podezřelého se ve zkráceném přípravném řízení, nahlíží dle trestního řádu jako na osobu obviněnou a jsou na něj použitelná ustanovení § 91- § 95 trestního řádu. Na samý závěr se sepisuje zpráva o výsledku zkráceného přípravného řízení, která obsahuje kompletní popis skutku s místem, datem, poškozeným, důkazními prostředky apod. Tímto ukončuje trestní spis policejní orgán a předává ho státnímu zástupci, který na základě zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení vypracuje návrh na potrestání a se skutkem předstupuje před soud.

I přes nesporné výhody, které zkrácené přípravné řízení má, není v praxi u přečinu zanedbání povinné výživy využíváno, tak často, jak by využíváno být mohlo. Podle mého názoru, jsou obavy některých mých kolegů, týkající se lhůty pro v jaké je možno konat zkrácené přípravné řízení neopodstatněné. Zejména nástup technických prostředků, jakými jsou např. datová schránka, rejstříky a registry s elektronickým přístupem, výrazně zkracují dobu prověřování.

3.4 Vyšetřování

Zahájení trestního stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu je jedním z dalších možných způsobů ukončení prověřování. Zahájit trestní stíhání je oprávněn policejní orgán a ve výjimečných případech pak má toto oprávnění i státní zástupce, který může provádět vyšetřování celé. Institut zahájení trestního stíhání je upraven v trestním řádu v ustanovení § 160, kde je stanoveno, že *"Nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného, pokud není důvod*

k postupu podle § 159a odst. 2 a 3, § 159b odst. 1, 3 a 4. Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalovaného v rozsudku (§ 120 odst. 2). V odůvodnění usnesení je třeba přesně označit skutečnosti, které odůvodňují závěr o důvodnosti trestního stíhání."²⁷Se zahájením trestního stíhání začíná fáze trestního řízení, kterou nazýváme vyšetřování.

Jak je z výše uvedeného patrné, za důvod opravňující zahájení trestního stíhání, je považován vyšší stupeň pravděpodobnosti, že konkrétní trestný čin spáchala konkrétní určitá osoba.²⁸

Nalézt jednoznačná kritéria pro stanovení okamžiku, kdy má být zahájeno trestní stíhání, není snadné. Za předpokladu, že by bylo nezbytně nutné, aby stupeň pravděpodobnosti toho, že byl spáchán trestný čin konkrétní osobou, se blížil jistotě, vzniklo by značné riziko, že před-procesní stádium, ve kterém jsou prověřovány prvotní poznatky, by bylo neúnosně prodlužováno na úkor přípravného řízení.²⁹

Dále je obligatorní součástí zahájení trestního stíhání obsah výroku, kde je nezbytně nutné identifikovat skutek, jeho právní kvalifikaci a jeho pachatele. V obsahu odůvodnění se konkretizují elementární důvody, které vyšetřovatele přiměly k zahájení trestního stíhání. Účinky zahájení na procesní stránku věci vyšetřování nastávají vydáním usnesení o zahájení trestního stíhání, není tedy podstatné, kdy dojde doručení usnesení obviněné osobě. Účinky zahájení pro obviněnou sobu však nastávají skutečným seznámením s usnesením, tedy s doručením. Jakékoliv jiné způsoby doručení, nejsou v tomto případě možné. Z tohoto důvodu, jsou z pohledu dokazování neproveditelné úkony, při kterých má obviněný nebo jeho obhájce, právo se zúčastnit. S takovými úkony je nutno sečkat, až po doručení usnesení obviněnému. Mezi další subjekty, kterým je nutno doručit usnesení o zahájení trestního stíhání, patří příslušný státní zástupce ve lhůtě do 48 hodin a ve shodné lhůtě se usnesení doručuje i obhájci obviněného od okamžiku jeho zvolení nebo ustanovení. I u tohoto druhu usnesení

²⁷ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo procesní Praha: Leges, 2010. s. 475 Student (Leges). ISBN 978-80-87212-30-1*

²⁸ CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-36-9.

²⁹ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo procesní Praha: Leges, 2010. s. 475 Student (Leges). ISBN 978-80-87212-30-1*

existuje opravný prostředek, jeho forma je stížnost. Tu je musí obviněný anebo obhájce podat do tří dnů od doručení usnesení a její podání nemá odkladný účinek. Ve stížnosti rozhoduje příslušný státní zástupce. V průběhu vyšetřování, zejména na základě zjištění dalších nových skutečností může a taky dochází ke změně právní kvalifikace skutku. V takovém případě se nevydává další a nové usnesení o zahájení trestního stíhání, ale za předpokladu, že zůstane zachována totožnost skutku, seznámí se osoba obviněná o změně v kvalifikaci formou upozornění, které se zaznamená na protokol. Toto upozornění může být provedeno při seznámení obviněného se spisem, při výslechu obviněného nebo jen sepsáním záznamu. Průběh vyšetřování je policejním orgánem ukončen podáním státnímu zástupci sepsaným návrhem na podání obžaloby.

4 Komparace české právní úpravy s právní úpravou sousedních zemí

Tato část diplomové práce nemá ambice přinést podrobné detailní srovnání právních úprav trestného činu zanedbání povinné výživy okolních zemí a české účinné právní úpravy. Takové srovnání nebylo do současnosti zpracováno a dle mého názoru by takové téma zasloužilo podrobné zpracování ve formě samostatné práce. Tato pasáž přinese přiblížení právních úprav našich nejbližších sousedů a to Slovenské republiky, Spolkové republiky Německo a Rakouské republiky.

4.1 Slovenská republika

Právní úpravy týkající se oblasti trestního práva České republiky a Slovenské republiky vycházejí v moderní podobě ze stejných kořenů a ačkoliv obě země učinily od svého rozdělení celou řadu novel trestního zákoníku i trestního řádu, tak výsledné pojetí obou dotčených právních úprav jsou si značně podobná. Dalo by se konstatovat, že Slovenská republika je ve vývoji a v modernizaci pramenů trestního práva před Českou republikou napřed. Slovenský trestní zákon č.300/2005 Z.z. vešel v účinnost již dne 01.01.2006 naproti tomu trestní zákoník č. 40/2009 Sb. nabyl účinnosti až k 01.01.2010. Obdobná situace je i u trestního řádu č. 141/1961 Sb., který je v České republice doposud platný a účinný a jeho modernizace a kompletní přestavbě se dlouhou dobu jedná, tak na Slovensku je rovněž od 01.01.2006 účinný trestný poriadok č. 301/2005 Z.z.

§ 207

Zanedbanie povinnej výživy

(1) Kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovat' iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu

svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovateľného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov spáchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatichštyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.³⁰

Slovenský zákonodárce se rozhodl v novém slovenském trestním zákoníku zanechat skutkovou podstatu trestného činu zanedbání povinné výživy podle ustanovení § 207 trestního zákona v hlavě III., která nese název "trestné činy proti rodině a mládeži", bez zásadních změn. Stejně jak u nás tak i na Slovensku na rozdíl od minulé právní úpravy byla výslovně stanovena doba, po kterou nemá docházet k plnění vyživovací povinnosti, aby došlo k naplnění předmětné skutkové podstaty. Doba třech měsíců nastane okamžikem, kdy dojde k celkovému součtu třech měsíčních úhrad. Občasným uhrazením výživného se tedy pachatel nemá šanci vyvinut. "Na rozdíl od české právní úpravy musí být tato minimální doba naplněna v pevném časovém rozmezí dvou let do oznámení obvinění."³¹ I ve slovenské právní úpravě je skutková podstata s přitěžujícími okolnostmi spočívající v recidivě povinného a především v uvedení oprávněné osoby nebezpečí nouze. Oproti poslední účinné úpravě došlo ke zpřísnění respektive zvýšení trestní sazby napříč odstavci. I ve slovenské právní úpravě existuje zvláštní ustanovení o účinné lítosti avšak na rozdíl od české úpravy, kde se nachází ve zvláštní části, ve slovenské úpravě jej najdeme v části všeobecné konkrétně v ustanovení § 86 č. 300/2005 Z. z.³² V čem je právní úprava na Slovensku před Českou republikou je zavedení a fungování institutu zálohovaného výživného dané zákonem č. 201/2008 Z.z. o náhradním výživném.

³⁰300/2005 Z. z. Trestný zákon | Aktuálne znenie. Zbierka zákonov, právne predpisy, oblasti práva, register čias tok [online]. Copyright © [cit. 28.02.2018]. Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>

³¹CHVÁTALOVÁ, Petra. Trestný čin zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku. Praha, 2016. s. 80 Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta.

³²Tamtéž..

4.2 Spolková republika Německo

Pojetí trestného činu zanedbání povinné výživy v německém trestním právu vykazuje při letném pohledu značné shody s naší právní úpravou. V okamžiku, kdy obě právní úpravy podrobíme podrobnější komparaci, zjistíme, že německá úprava obsahuje odlišnosti, zejména v trestání pachatele a co se týče subjektivní stránky trestného činu. Korespondující ustanovení k našemu § 196 trestního zákoníku je v německém Strafgesetzbuch (dále jen „StGB“) § 170 Verletzung der Unterhaltspflicht, který se nachází ve dvanácté hlavě, která obsahuje trestné činy proti osobnímu stavu, manželství a rodině, což je doslovný překlad z originálu „Straftatengegen den Personenstand, die Ehe und die Familie“.³³

§ 170 StGB

Verletzung der Unterhaltspflicht

(1) Wer sich einer gesetzlichen Unterhaltspflicht entzieht, so daß der Lebensbedarf des Unterhaltsberechtigten gefährdet ist oder ohne die Hilfe anderer gefährdet wäre, wird mit Freiheitsstrafe bis zu drei Jahren oder mit Geldstrafe bestraft.

(2) Wer einer Schwangeren zum Unterhalt verpflichtet ist und ihr diesen Unterhalt in verwerflicher Weise vorenthält und dadurch den Schwangerschaftsabbruch bewirkt, wird mit Freiheitsstrafe bis zu fünf Jahren oder mit Geldstrafe bestraft.³⁴

§ 170

Zanedbání vyživovací povinnosti

(1) Kdo se vyhýbá své zákonné vyživovací povinnosti takovým způsobem, že ohrozí životní potřeby oprávněného nebo by tyto byly bez pomoci jiného ohroženy, bude potrestán odnětím svobody do 3 let nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo je povinen vyživovat těhotnou ženu a upře-li jí tuto výživu

³³Praha. Dejure (Germany) [online]. 2018. [cit. 20. 02. 2018]. Dostupné z: <http://www.dejure.org/gesetze/StGB/170.html>

³⁴Tamtéž.

zavrženíhodným způsobem tak, že tímto jednáním způsobí přerušeni

těhotenství, bude potrestán odnětím svobody do 5 let nebo peněžitým trestem.

"Dle § 170 odst. 1 StGB spáchá tento trestný čin, kdo se vyhýbá své zákonné povinnosti vyživovat jiného tak, že ohrozí jeho životní potřeby, nebo by tyto byly bez pomoci jiného ohroženy."³⁵ Stejně jako v naší právní úpravě, tak i v té německé je obligatorním podmínkou trestnosti je přítomnost vyživovací povinnosti mezi povinnou a oprávněnou osobou. Další podmínkou je existence alespoň hrozby že dojde k následku u oprávněné osoby. V německé úpravě nepostačí zavinění z pouhé nedbalosti, tak jak v právní úpravě české. Pro trestnost jednání je vyžadováno zavinění úmyslné alespoň ve formě úmyslu nepřímého. Odlišnou podstatu skýtá druhý odstavec, kde je upraveno neplnění vyživovací povinnosti směrem k těhotné ženě, kdy dojde ke způsobení následku ve formě přerušeni těhotenství. Za takové jednání hrozí v Německu pachateli až pětileté odnětí svobody. Pokud bychom chtěli vyvodit z výše uvedeného jednání trestní zodpovědnost v České republice mohli bychom obdobný skutek kvalifikovat jako těžké ublížení na zdraví podle ust. § 145 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, případně neúmyslného jednání podle ust. § 147 odst. 1 trestního zákoníku.³⁶

4.3 Rakouská republika

I poslední náš sousední stán má ve svém trestním právu trestný čin, z jehož skutkové podstaty vyplývá, že jeho pachatel si neplní svou vyživovací povinnost. Skutková podstata je uvedena v ustanovení § 198 Strafgesetzbuch (dále jen „StGB“), který se nachází v hlavě deváté s názvem „Strafbare Handlungen gegen Ehe und Familie“ jehož doslovný překlad je „Trestné jednání proti manželství a rodině“. Konkrétní čin z § 198 StGB nese označení „Verletzung der Unterhaltspflicht“, což je v překladu „Porušení vyživovací povinnosti“

§ 198 StGB

Verletzung der Unterhaltspflicht

³⁵CHVÁTALOVÁ, Petra. Trestný čin zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku. Praha, 2016. s. 77, Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta.

³⁶ Tamtéž.

(1) Wer seine im Familienrecht begründete Unterhaltspflicht gröblich verletzt und dadurch bewirkt, daß der Unterhalt oder die Erziehung des Unterhaltsberechtigten gefährdet wird oder ohne Hilfe von anderer Seite gefährdet wäre, ist mit Freiheitsstrafe bis zu sechs Monaten oder mit Geldstrafe bis zu 360 Tagessätzen zu bestrafen. Seine Unterhaltspflicht verletzt insbesondere auch, wer es unterläßt, einem Erwerb nachzugehen, der ihm die Erfüllung dieser Pflicht ermöglichen würde.

(2) Ist der Täter rückfällig (§ 39) oder hat die Tat die Verwahrlosung oder eine beträchtliche Schädigung der Gesundheit oder der körperlichen oder geistigen Entwicklung des Unterhaltsberechtigten zur Folge, so ist der Täter mit Freiheitsstrafe bis zu zwei Jahren, hat die Tat aber den Tod des Unterhaltsberechtigten zur Folge, mit Freiheitsstrafe bis zu drei Jahren zu bestrafen.

(3) Der Täter ist nicht nach Abs. 1 zu bestrafen, wenn er bis zum Schluss der Verhandlung die vom Verfolgungsantrag umfassten Unterhaltsbeträge zur Gänze bezahlt.³⁷

§ 198

Zanedbání vyživovací povinnosti

(1) Kdo hrubě zanedbá svou zákonem založenou vyživovací povinnost a tím způsobí, že výživa či výchova oprávněného je ohrožena, či by ohrožena byla bez pomoci jiného, bude potrestán odnětím svobody do 6 měsíců. Vyživovací povinnost je zanedbána zvláště tehdy, je-li opomenuta možnost výdělku, která by umožnila splnění této povinnosti.

(2) Spáchá-li pachatel čin opětovně nebo má-li čin za následek zanedbání nebo značné poškození zdraví či tělesného či duševního vývoje oprávněného, bude potrestán odnětím svobody do 3 let.

(3) Pachatel nebude za jednání dle 1. odst. potrestán, uhradí-li do konce soudního líčení platební příkaz zahrnující dlužnou částku výživného v plné výši.³⁸

³⁷§ 198 StGB (Strafgesetzbuch), Verletzung der Unterhaltspflicht - JUSLINE Österreich. *Grundbuch, Firmenbuch, GISA, Gesetz - JUSLINE Österreich* [online]. 2018 [cit. 01.03.2018] Dostupné z: <https://www.jusline.at/gesetz/stgb/paragraf/198>

³⁸CHVÁTALOVÁ, Petra. Trestný čin zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku. Praha, 2016. s. 81, Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta.

Trestnost zanedbání povinné výživy se v rakouském StGB předpokládá při splnění skutečnosti, že v jednání ze strany pachatele bude spatřováno hrubé porušení vyživovací povinnosti, kdy bez pomoci či zásahu další osoby by svým jednáním alespoň ohrozil výchovu anebo výživu oprávněné osoby. Rakouský zákonodárce úmyslně zvýraznil odpovědnost povinného vlastními silami obstarávat prostředky pro plnění vyživovací povinnosti. Pasáží v ustanovení § 198 odst. 1 StGB, kde je napsáno, že „*Vyživovací povinnost je zanedbána zvláště tehdy, je-li opomenuta možnost výdělku, která by umožnila splnění této povinnosti.*“, rakouský zákonodárce úmyslně zvýraznil odpovědnost povinného vlastními silami obstarávat prostředky pro plnění vyživovací povinnosti. Závažnější následky u oprávněné osoby způsobené neplněním vyživovací povinnosti jakými jsou poškození zdraví, omezení tělesného anebo duševního vývoje, stejně tak případná recidiva povinné osoby, jsou zohledněny v ustanovení § 198 odst. 2 StGB. I rakouská právní úprava má v sobě obdobu našeho zvláštního ustanovení o účinné lítosti z ustanovení § 197 trestního zákoníku. Na rozdíl od naší úpravy rakouská úprava pro svoji „účinnou lítost“ vyčlenila pouze třetí odstavce § 198 StGB, kde je stanovena beztrestnost povinného ale pouze v případě naplnění skutkové podstaty uvedené v prvním odstavci. Zákonem stanovenou podmínkou v tomto případě je uhrazení celé dlužné částky nejpozději do okamžiku skončení řízení před soudem. Je zcela patrné, že i v rakouském pojetí zákonodárce dává přednost plnění vyživovací povinnosti a uspokojení oprávněné osoby, před trestáním povinného. Dále je z výše uvedeného, že rakouský StGB řešení zanedbání povinné výživy trestní cestou vnímá jako krajní řešení a proto možnost užití trestního práva při řešení neplnění vyživovací povinnosti podmiňuje přísněji, než právní úprava v České republice.³⁹

4.4 Budoucnost trestného činu zanedbání povinné výživy v České republice

Nejen v poslední době se objevují názory, že by trestný čin zanedbání povinné výživy měl být zrušen a celá problematika by měla být vyjmuta z gesce trestního práva. Posledním projevem takové vůle byla například v roce 2017 součást předvolebního programu strany Svobodní, kdy na otázku Ireny Válové pro server www.ceska-

³⁹CHVÁTALOVÁ, Petra. Trestný čin zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta.

justice.cz odpovídal mluvčí strany Svobodní pan Martin Rumler. Na otázku "*Je podle vás potřeba nějak změnit trestní legislativu? Pokud ano, jak a proč?*", pan Rumler odpověděl, že trestní zákon je podle strany Svobodných nastaven více méně dobře. Zrušili by však trestný čin zanedbání povinné výživy. Podle mluvčího strany Svobodní, takový trestný čin zvyšuje zatížení Police ČR a jen zatěžuje daňové poplatníky. V oblasti výživného by rádi navrhli změny, které by řešily situaci ohledně neplatičů výživného bez potřeby tohoto trestného činu.⁴⁰ Konkrétní změny, které by situaci vyřešily, však bohužel v rozhovoru neuvedl. Dle názoru autora práce by vyjmutí zanedbání povinné výživy z působnosti trestního práva, podstatně zhoršilo situaci oprávněných osob ve prospěch osob povinných. Je zcela zřejmé a existence téměř shodných skutkových podstat trestných činů v sousedních zemích to i dokazuje, že tento zájem chráněný zákonem je natolik důležitý, že je nezbytně nutné, aby byl v oblasti trestního práva zachován. Argument pro zrušení trestného činu zanedbání povinné výživy, který tvrdí, že je Policie ČR zbytečně zatížena prověřováním tímto druhem trestné činnosti, je velmi snadno vyvratitelný za použití statistických údajů, jak dokládají zpracované grafy zachycující vývoj nápadu, poměr počtu skutků trestného činu zanedbání povinné výživy vůči celkové trestné činnosti a podíl objasněnosti v předmětné trestné činnosti (přílohy č. I., II. a III.). Již při letném pohledu na zmíněné grafické výstupy ze statistik Policie ČR, je dle názoru autora na první pohled zřejmé, že tento druh trestné činnosti nepřináší Policii ČR žádné podstatné komplikace anebo překážky.

⁴⁰Svobodní: Zrušili bychom trestný čin zanedbání povinné výživy - Česká justice. *Domovská stránka - Česká justice* [online]. Copyright © 2016 Všechna práva vyhrazena [cit. 04.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2017/10/svobodni-zrusili-bychom-trestny-cin-zanedbani-povinne-vyzivy/>

5 Zálohované výživné

Značná část naší společnosti žije z celosvětového pohledu v relativním blahobytu a lze konstatovat, že naše společnost patří mezi ty šťastnější, kteří nejsou závažným způsobem ohroženi hladomorem, nedostatkem pitné vody, válkami, zkrátka hrozbami, které byly, jsou a do budoucna dozajista i nadále budou nedílnou součástí našeho světa. I vzhledem k tomu má naše společnost určitým způsobem nastavený žebříček hodnot a úroveň životního standardu, pod kterou by každý z nás jen velmi neochotně sestoupil. Ne vždy je takové sestoupení zapříčiněno vlastní vinou. Na vině může být například ztráta zaměstnání, ekonomické krize, vleklé zdravotní potíže, ale také rozpad rodiny a následné špatné nebo úplné neplnění vyživovací povinnosti. Dle údajů Českého statistického úřadu v České republice končí rozvodem přes polovinu manželství a téměř 57% rozvedených manželství se týká rodin s nedospělými dětmi. V takových případech vnikají vyživovací povinnosti, které bohužel ne vždy jsou hrazeny řádně. Je zcela zřejmé, že pozice rodiče samoživitele není ta, kterou by někdo dotyčnému záviděl. V mnoha případech se tímto neúplná rodina ocitá ve svízelné situaci a vymahatelnost uhrazení výživného je v určitých případech během na dlouhou trať s velmi nejistým výsledkem. A jestli něco děti s rodičem samoživitelem nemají, tak to je čas, aby trpělivě čekaly, až bude výživné vymoženo. Důvod je zcela jasný, neboť pravidelné měsíční platby na školní obědy, ošacení, kroužky, učební pomůcky a jiné nevyhnutelné platby na nic za žádných okolností nepočkají. Pro tyto situace, kdy povinný není ochoten či schopen výživné hradit existuje způsob jak ty ekonomicky nezranitelnější ochránit. Tím způsobem je institut zálohovaného výživného. V předešlých kapitolách práce již bylo zmíněno, že například slovenská republika nás co se týče uzákonění zálohovaného výživného předběhla. V určité podobě a v určitém rozsahu existuje institut zálohovaného výživného celé řadě zemí jakými jsou kromě již zmíněného Slovenska, Německo, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Belgie a třeba Francie.⁴¹

Ačkoliv byl zákon o zálohovaném výživném schválen vládou České republiky již dne 29.03.2017⁴², končící poslanecká sněmovna jej již ve volebním období 2013-

⁴¹Zálohované výživné - Idealisté.cz. *Idealisté.cz* [online]. Copyright © 2015 [cit. 04.03.2018]. Dostupné z: http://idealiste.cz/?page_id=5015

⁴²Vláda schválila zvýšení platů hasičů a policistů o 10 % a zavedení zálohovaného výživného | Vláda ČR. *Úvodní stránka | Vláda ČR* [online]. Copyright © 2017 [cit. 04.03.2018] Dostupné

2017 nestihla projednat a ani schválit. Předmětem úpravy zákona má být poskytování zálohovaného výživného nezaopatřeným dětem (dále jen „zálohované výživné“) v případě, že fyzická osoba, která má k nezaopatřenému dítěti soudem uloženou povinnost hradit výživné (dále jen „povinná osoba“), tuto svou povinnost řádně a včas neplní. Oprávněná osoba by měla nárok na zálohované výživné, pokud by povinná osoba neplnila soudem uloženou povinnost hradit výživné po dobu delší než 3 kalendářní měsíce před podáním žádosti, příjem oprávněné osoby spolu s příjmem s ní společně posuzovaných osob podle zákona o státní sociální podpoře by nepřesahoval 2,7 násobek částky životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu a oprávněná osoba a osoby s ní společně posuzované podle zákona o státní sociální podpoře by měly na území České republiky bydliště podle zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podmínka bydliště by se neuplatňovala u osob, které by byly rodinným příslušníkem osoby, jejíž nárok na dávku vyplývá z přímo použitelného předpisu Evropské unie (Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.) nebo by byly rodinným příslušníkem občana. Výše zálohovaného výživného by vycházela z měsíčního průměru uložené a uhrazené vyživovací povinnosti za kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, za které se nárok prokazuje a uplatňuje. O přiznání či nepřiznání zálohovaného výživného, o změně jeho výše, odnětí zálohovaného výživného, o zastavení výplaty zálohovaného výživného a o vrácení zálohovaného výživného poskytnutého neprávem nebo v nesprávné výši nebo nahrazení přeplatku ve věcech zálohovaného výživného by rozhodovala krajská pobočka nebo pobočka pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky. Při případném odvolání proti rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce by rozhodlo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Odvolání by nemělo mít odkladný účinek. V případě, že by došlo u oprávněné osoby k nároku na zálohované výživné, přešlo by její právo na výživné na stát, a to do výše poskytnutého zálohovaného výživného. Pohledávku výživného, která by přešla na stát, by po povinném vymáhala krajská pobočka Úřadu práce. K vymožení pohledávky by podala návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuční návrh.⁴³

z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-schvalila-zvyseni-platu-hasicu-a-policistu-o-10--a-zavedeni-zalohovaneho-vyzivneho-154790/>

⁴³ *Vládní návrh zákona o zálohovaném výživném na nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů* [online]. Copyright © [cit. 04.03.2018]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=122407>

6 Kazuistika

Dne 01.12.2016 se na Místní oddělení Policie České republiky Bohnice (dále jen "MOP Bohnice") dostavila paní Jana Nováková nar. 10.06.1982 společně se svou dcerou Nikolou Novákovou nar. 06.11.2009. Paní Nováková službu konajícimu inspektorovi sdělila, že přichází podat trestní oznámení ve věci neplnění vyživovací povinnosti, kterou má její bývalý manžel pan Roman Novák nar. 05.03.1980. S paní Janou Novákovou byl sepsán protokol o trestním oznámení, ve kterém uvedla, že s bývalým manželem je rozvedena od 01.06.2016, kdy nabyl právní moci rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8, který svým rozhodnutím ze dne 15.05.2016, manželství rozvedl a zároveň svěřil jejich společnou nezletilou dceru Nikolu do péče matky, kdy zmíněný soud zároveň upravil styk otce s dítětem, kdy otec má nárok na styk s nezletilou dcerou každý druhý víkend a zároveň mu byla uložena vyživovací povinnost ve výši 5.500,- Kč splatné vždy k 20. dni v měsíci k rukám matky oprávněné a zpětně má uhradit 44.000,- Kč jako doposud neuhrazené výživné. Od samého počátku vzniku alimentární povinnosti si pan Novák neplní a ani o dceru od května 2016 neprojevil zájem a zcela s ní přerušil styky. Paní Nováková byla policejním orgánem vyzvána, aby doložila rozsudky týkající se rozvodového řízení a nařízení alimentární povinnosti. Vzhledem k tomu, že paní Nováková toho dne pospíchal do zaměstnání a ani nebyla schopna ke spisu dodat veškeré potřebné dokumenty, tak byla vyzvána k jejich dodání a zároveň byl domluvený termín na 04.12.2016 v 09:00 hodin, kdy se paní Nováková dostaví na MOP Bohnice k podání vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu. Paní Novákové bylo vystaveno potvrzení o přijatém oznámení (příloha č. VI.).

Ještě téhož dne byla spisová dokumentace přidělena zpracovateli a ten po jejím seznámení, zejména po prostudování protokolu o trestním oznámení ve věci zahájil úkony v trestním řízení podle ust. § 158 odst. 3 trestního řádu (příloha č. V.). Od toho okamžiku vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů, může policejní orgán vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky, obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály, provádět ohledání věci a místa činu, vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu, pořizovat zvukové a obrazové

záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu, za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu, za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená, způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.⁴⁴

Zpracovatel dále prověřil zúčastněné osoby v informačních systémech Policie ČR a to v databázích Centrální databázi objektů (dále jen CDO), kde policejní orgán má možnost vytěžit zpracované strukturované údaje o objektech, které jsou vedené v lokálních databázích systému Evidence trestního řízení (dále jen ETR) krajských ředitelství policie, útvarů s celostátní působností a ředitelství služby cizinecké policie. Z hlediska osobních údajů jsou v systému CDO zpracovány údaje v kategorii oznamovatel, poškozený, podezřelý, obviněný, obžalovaný, pachatel, svědek, osoba omezená na osobní svobodě, osoba v celostátním pátrání, osoba ohrožená nebo násilná – vykázaná.⁴⁵ Dále zpracovatel prověřoval v systému Kriminálně sledované události (dále jen KSU), AVÍZO, Zájmové osoby Policie (dále jen ZOP), Centrálním registru přestupků (dále jen CRP) a stáhnul si opis z online rejstříku trestu v databázi s názvem EKRT.

6.1 Podání vysvětlení oznamovatelky

Dne 04.12.2016 se v 09:00 hodin na MOP Bohnice dostavila k podání vysvětlení paní Nováková a po náležitém jejím poučení v souladu s ust. § 158 trestního řádu, kdy jí bylo rovněž předáno poučení o poskytování informací o trestním řízení a o osobách na něm zúčastněných (příloha č. VIII.), poučení poškozeného v trestním řízení (příloha č. VII.) a základní informace pro oběť trestného činu (příloha č. IX.). Paní Nováková jako zákonná zástupkyně oprávněné Nikoly Novákové ve věci podala vysvětlení podle

⁴⁴ŠÁMAL, Pavel. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.

⁴⁵Úřad pro ochranu osobních údajů [online]. Copyright © [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: https://www.uouu.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=14525

ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu, kdy uvedla, že s bývalým manželem panem Romanem Novákem nar. 05.03.1980 se seznámila na dovolené na Šumavě v srpnu 2005. Po téměř tříleté známosti, když již po prvním roce spolu začali bydlet, dne 10.06.2008 vstoupili do svazku manželského. Bydleli v bytě o dispozici 3+1/L, který se nachází v 2.NP v panelovém domě na adrese ul. Štětínská 386, Praha 8 na sídlišti Bohnice. Byt v osobním vlastnictví získala paní Nováková darem od své babičky paní Rozálie Benešové nar. 10.03.1934 darem v dubnu 2004. Po více jak roce, přesně 06.11.2009 se jim narodila jejich společná dcera Nikola. Na dítě se oba moc těšili a i po narození jejich společné dcery jejich manželství probíhalo zcela v pořádku bez jakýkoliv mimořádných událostí. Paní Nováková byla s dcerou na rodičovské dovolené do jejích 4. narozenin, kdy následně Nikolka začala chodit do Mateřské školy Poznaňská v místě bydliště a paní Nováková nastoupila dne 01.12.2013 do zaměstnání do firmy LTG s.r.o. jako účetní s místem pracoviště na ul. Lublinská 256, Praha 8. V rodinném životě i v zaměstnání byla spokojená a tento stav trval do přibližně února 2015, kdy vzájemné vztahy s manželem značně ochladly a to bez zjevné příčiny. Manžel se odmítal o situaci bavit, vždy s výmluvou, že je přecitlivělá. Celá situace se beze změn táhla až do července téhož roku tj. 2015, kdy manžel odmítl jet na společnou dovolenou k moři do Bulharska, tak jak jezdívali každý rok. Paní Nováková je s dcerou na již zaplacenou dovolenou sama a po návratu dne 10.08.2015 ji čekalo velké překvapení. Manžel jí sdělil, že si našel jinou partnerku a že od ní a od dcery odchází. Po naléhání paní Novákové jí sdělil celou pravdu a to, že se s novou partnerkou seznámil v zaměstnání na služební cestě již v lednu 2015. Dále jí sdělil, že je mu té celé situace líto, ale že jenom kvůli dítěti v manželství setrávat nebude. Následující týden se z bytu odstěhoval a dne 05.09.2015 podal u Obvodního soudu pro Prahu 8 žádost o rozvod manželství. Rozvod proběhl bez větších emocí akorát po vynesení rozsudku pan Novák směrem k paní Novákové prohlásil, ať nepočítá s tím, že jí bude posílat 5.500,- Kč. Na argument paní Novákové, že bude muset, odvětil, že má s novou partnerkou v plánu založit novou rodinu a že když se jí to nelíbí že hodlá hradit méně než, mu soud stanovil, tak nebude posílat nic. Jak řekl tak udělal a od nabití právní moci tj. od 01.06.2016 si svou vyživovací povinnost ani jednou nesplnil. Svou vyživovací povinnost zcela opomenul již od svého odchodu ze společné domácnosti tj. od srpna 2015. Od té doby neposkytl své manželce na výživu jejich žádné finanční prostředky, dceru ani jednou nenavštívil a ani ji nic nekoupil. Vzhledem ke skutečnosti, že paní Nováková jako účetní ve firmě LTG s.r.o. vydělává průměrně 28.000,- Kč čistého měsíčně, tak se nejprve rozhodla po manželovi nic nepožadovat. Bylo to z velké části

proto, že se cítila podvedená a chtěla dokázat sobě, jemu ale i všem, že se bez něj obejdou. Teprve až na naléhání své matky paní Aleny Benešové nar. 18.05.1956 se rozhodla celou věc řešit prostřednictvím trestního oznámení na Policii ČR.

Na doplňující dotazy zpracovatele uvedla paní Nováková následující. Můj bývalý manžel pracuje jako oblastní vedoucí u společnosti Gecon a.s. Firma se zabývá výrobou a distribucí plastových obalů a sídlí v okrese Praha-východ v obci Zdiby. Bývalý manžel si měsíčně průměrně vydělá téměř 40.000,- Kč. Vlastní automobil neměli, protože manžel má vozidlo služební a to má k dispozici i k soukromým účelům, stejně tak měl k dispozici služební mobilní telefon a notebook. Paní Nováková dále uvedla, že ona auto nevlastní a nemá k dispozici ani auto služební. Služební mobilní telefon a notebook má také, neboť obě tyto věci plně využije při práci z domova. Za byt ve kterém společně s dcerou bydlí, měsíčně uhradí cca 9.000,- Kč. V platbě je fond údržby SVJ, platby za vodu, elektrickou energii, plyn, TV poplatek, rádio, připojení k internetu. Za jídlo nyní společně s dcerou vydají cca 8.000,- Kč. Dceři se snaží dopřát kvalitní potraviny, zejména dostatek ovoce a zeleniny, masa a ryb, zkrátka dostatek všeho co je dle jejího názoru nezbytné pro zdravý vývoj dítěte. Tím však výdaje samozřejmě nekončí. Dceři paní Nováková platí „školkovné“ ve výši 700,- Kč, stravné ve školce činí průměrně 600,- Kč. Dále dcera navštěvuje kroužek tance, kde se platí měsíčně 400,- Kč. Za oblečení a další potřebné věci pro dceru vydá měsíčně určitě 1.000,- Kč. Také dceru, která má alergii na roztoče pravidelně bere na dovolenou k moři, to je pro její zdravotní stav velkým přínosem, což jí potvrdil její ošetřující dětský praktický lékař. V rozpočtu však musí pamatovat i na nečekané výdaje, například minulý měsíc nechala dceru očkovat proti žlutence typu A + B a celá očkovací dávka vyjde na 2.200,- Kč.

Ona ani její dcera, tím že její dnes již bývalý manžel si neplní alimentální povinnost vystaveny nouzi nebyly, ale jen z toho důvodu, že ona sama je výdělečně činná a její průměrný čistý měsíční příjem 28.000,- Kč na pokrytí potřeb jejích a dcery doposud stačil. Dle jejích informací manžel od jeho odchodu bydlí u své nové partnerky. Kde to přesně je paní Nováková nevěděla, s manželem nemá žádný kontakt. Jen z doslechu přes společné známé se jí doneslo, že by měl bydlet nedaleko, někde na ul. Křivenická na sídlišti Čimice. Na pana Nováka uvedla telefonický kontakt: 777 565 141 a emailovou adresu: roman.novak@seznam.cz. Datovou schránku ona zřízenou nemá a co je jí známo tak bývalý manžel taky ne.

Paní Nováková policejnímu orgánu předložila následující dokumenty: rodné listy její a její dcery, doklad o uzavření manželství, rozsudek pod spis. Zn.: 21 C 156/2016 od Obvodního soudu pro Prahu 8, který rozhodl o rozvedení manželství a vyčíslil výši vyživovací povinnosti ve prospěch nezletilé oprávněné Nikoly Novákové, potvrzení o výši příjmů ze svého zaměstnání, doklady o platbách vztahující se k jejímu bytu, doklady o hrazení „školkovného“ a zaplacení stravného v mateřské školce. Na závěr podání vysvětlení paní Nováková vyčíslila celkovou dlužnou částku, kterou jí měl pan Roman Novák ke dni 20.11.2016 uhradit na částku celkem 82.500,- Kč, což činí dle rozsudku 44.000,- Kč a následně 7 x 5.500,- Kč na měsíčním dlužném výživném.

6.2 Předvolání a podání vysvětlení prověřované osoby

Na základě zjištěných skutečností zpracovatel doznal, že již je správný okamžik pro výslech prověřovaného Romana Nováka. Vzhledem ke skutečnosti, že policejnímu orgánu nebyl přesně znám současný pobyt prověřovaného, byla zpracovatelem oslovena hlídková služba MOP Bohnice, kdy na základě místní a osobní znalosti bylo zjištěno, že prověřovaný bydlí na ul. Křivenická 623 na Praze 8-Čimicích v 3.NP v bytě č. 32 u své nové partnerky paní Renáty Divišové nar. 12.10.1986. Hlídkou MOP Bohnice byla prověřovanému Novákovi dne 06.12.2016 doručena výzva k podání vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 7 trestního řádu (příloha č. X.). Ve výzvě byl vyzván, aby se dne 10.12.2016 v 09:00 hodin dostavil na MOP Bohnice a také byl přidán výčet dokumentů, které si má sebou předvolaný Novák přinést a doložit je policejnímu orgánu. Jednalo se zejména o podklady týkající se průběhu jeho zaměstnání během rozhodné doby a také případné další rozsudky či návrhy, které by měli souvislost či vliv na plnění předmětné vyživovací povinnosti. Pan Novák se dne 10.12.2018 v 09:00 hodin skutečně na MOP Bohnice dostavil a poté co byl náležitě poučen v souladu s ustanovením § 158 trestního řádu, bylo zpracovatelem přikročeno k podání vysvětlení podle ustanovení § 158 odst. 6 trestního řádu. Dále bylo prověřovanému vysvětleno poučení o institutu účinné lítosti podle § 197 trestního zákoníku. Podání vysvětlení bylo opět zaznamenáváno na úřední záznam o podaném vysvětlení a odehrávalo se ve výslechové místnosti za současné přítomnosti zpracovatele a dalšího policisty z MOP Bohnice. Pan Novák byl vyzván, aby se nejprve svými slovy vyjádřil k současné situaci. Ke své osobě uvedl, že pracuje jako oblastní vedoucí ve společnosti Gecon a.s. s pracovištěm v obci Zdíby okr. Praha-

východ a za předmět činnosti označil výrobu a distribuci plastových obalů a reklamních poutačů. V zaměstnání se mu daří a jeho čistý měsíční příjem bývá zpravidla 41.000,- Kč. Dále sdělil, že zaměstnavatel mu bezplatně poskytuje služební motorové vozidlo, mobilní telefon včetně neomezeného paušálu a notebook. Vše zmíněné může užívat i k soukromým účelům. Ke skutku uvedl, že se svojí dnes již bývalou manželkou Janou Novákovou nar. 10.06.1982 potkal když byl s kamarádem na dovolené na Šumavě. To se psal rok 2005, začali spolu chodit a přibližně po roce se kní nastěhoval do bytu, který měla od své babičky. Jednalo se o byt 3+1/L v 2.NP v panelovém domě na adrese ul. Štětínská 386, Praha 8 na sídlišti Bohnice. Dne 10.06.2008 se vzali a 06.11.2009 se jim narodila dcera Nikola. Soužití v manželství považoval pan Novák za bezproblémové. Bývalá manželka byla s dcerou doma na rodičovské celé čtyři roky a teprve až někdy na koci roku 2013 nastoupila do zaměstnání jako účetní. Jméno firmy si nepamatoval, věděl že žena byla na pozici účetní s kanceláří někde v Bohnicích nebo Tróji, kde přesně neměl tušení. Osobně se mu nástupem manželky do zaměstnání celkem ulevilo, neboť po dobu rodičovské, žena brala jen 3.500,- Kč. Bylo mu známo, že žena vydělává přibližně 28.000,- Kč. Někdy na počátku roku 2015 potkal na služební cestě ženu z konkurenční firmy, která jej učarovala a začali se spolu pravidelně stýkat. Nová partnerka, kterou je Renáta Divišová nar. 12.10.1986 bytem ul. Křivenická 623 na Praze 8-Čimicích v 3.NP v bytě č. 32, začala po nějaké době na něj tlačit, aby se rozhodl, s kým chce žít a pokud to nebude ona, tak s ním vztah ukončí. Z tohoto důvodu již s rodinou neodjel na zaplacenou dovolenou do Bulharska. To mělo být někdy v polovině letních prázdnin 2015. Po návratu manželky a dcery řekl doma pravdu a z bytu se odstěhoval. Vzhledem k tomu, že to s odchodem od manželky myslel zcela vážně, tak někdy na začátku září podal u Obvodního soudu pro Prahu 8, žádost o rozvod manželství. I dle jeho slov bylo rozvodové řízení rychlé a v rámci možností bezproblémové. Po bývalé ženě nic nechtěl ani o svěření dítěte do střídavé péče nežádal, protože nová partnerka si toto nepřála. Definitivně rozvedeni byli 01.06.2016, kdy nabyl právní moci rozsudek.

Zpracovatelem byl vzápětí kladeny doplňující otázky zejména zda je mu známa jeho vyživovací povinnost a pokud ano proč ji neplnil. Na tuto otázku prověřovaný Novák odpověděl, že si byl vědom své povinnosti vycházející z rozhodnutí soudu, ale na svou obranu uvedl, že jeho bývalá žena sama vydělává dostatečné množství financí, aby užívala sebe i jejich dceru. Problém spatřuje v tom, že dnes již bývalá manželka utrácí zbytečné peníze za předražené ovoce a zeleninu, má zálibu v bio potravinách,

kteřé jsou dle jeho názoru nesmysl. Dále uvedl, že mu je jasné, že podání trestního oznámení není nápad jeho bývalé ženy, ale určitě ji k tomu přiměla tchýně, se kterou dnes nemá dobré vztahy. Rovněž sdělil, že si myslí, že částka, kterou by měl manželce zasílat, je přemrštěná. Styk s dcerou nevyhledává, neboť si myslí, že to tak bude mnohem lepší pro obě strany. Na otázku v čem by to mělo být pro jeho dceru lepší, nebyl schopen odpovědět. Na dotaz zda po celou rozhodnou dobu byl výdělečně činný a zda existuje nějaká objektivní překážka, která by mu bránila vyživovací povinnost řádně plnit, odpověděl, že taková překážka neexistuje. Na otázku zda je mu známo jakou částku na dlužném výživném k dnešnímu dni dluží, po chvílce váhání sdělil, že to bude něco málo přes 80.000,- Kč. Pan Novák nebyl v rozhodné době v pracovní neschopnosti ani ve výkonu trestu. Na další otázky již s odvoláním na své právo nevyprávět, pan Novák neodpovídal.

6.3 Ukončení trestního řízení

Prověřování skutku se provedeným podáním vysvětlení prověřovaného posunulo dopředu a zpracovatel vyhodnotil spisový materiál s výsledkem, že je shromážděn dostatek podkladů ke sdělení podezření podle § 179b odst. 3 trestního řádu. K samotnému sdělení podezření však již z objektivních důvodů nedošlo. Dne 13.12.2016 kontaktovala policejní orgán paní Jana Nováková, která zpracovateli případu sdělila, že její bývalý manžel Roman Novák ji dne 10.12.2018 ve večerních hodinách telefonicky kontaktoval a domluvil si sní doplacení dlužného výživného. Dne 13.12.2016 byla paní Novákové na jejím bankovním účtu u banky Air Bank a.s. připsána částka 88.000,- Kč což činilo 82.500,- Kč na dlužném výživném a 5.500,- Kč za aktuální měsíc prosinec 2016. Na výzvu zpracovatele paní Nováková ještě téhož dne ke spisu dodala výpis ze svého bankovního účtu, kterým se potvrdilo uhrazení dlužného výživného ze strany prověřovaného pana Romana Nováka. Zpracovatel tento výpis založil ke spisové dokumentaci a s přihlédnutím ke skutečnosti, že u výše uvedeného skutku došlo po dobrovolném uhrazení dlužného výživného ze strany pachatele, k zániku trestní odpovědnosti, ve věci bylo vyhotoveno usnesení o odložení věci podle ustanovení § 159a odstavec 1 trestního zákoníku.

6.4 Vyhodnocení případu

Popsaný případ se podařilo ve velmi krátké době vyřešit, kdy byl zcela naplněn cíl v trestním řízení u trestného činu zanedbání povinné výživy. Za ten zmíněný cíl lze beze sporu označit zájem oprávněné osoby na řádném poskytování vyživovacího plnění ze strany povinného. Dle mého názoru, bez jakékoliv diskuze, hlavním hybatelem v této věci byla hrozba trestního řízení a případné sankce v kombinaci pomyslného "záchranného kruhu" v podobě zvláštního ustanovení o účinné lítosti podle § 197 trestního zákoníku. Představený případ byl vybrán cíleně a záměrně. Byl vybrán jako ukázka téměř ideálního průběhu řešení neplnění vyživovací povinnosti, pro případ, kdy už do věci vstoupí orgány v trestním řízení a je již použito trestní právo. Neboť právě trestní právo a jeho vykonavatelé v první řadě Policie ČR, může být jediným možným dostupným řešením, pro rodiče samoživitele v obtížné finanční situaci. Jména a data narození, všech osob i jejich adresy a další citlivé údaje byly v kazuistice autorem práce změněny.

Závěr

Závěrem lze konstatovat, že v souladu s výrokem "Rodina základ státu" užívá rodina, konkrétně jedna z funkcí rodiny, vyživovací povinnost, značnou státem garantovanou ochranu a tím je vyzdvížena její důležitost pro celou společnost. Otázka je jak v dnešní moderní společnosti můžeme, měli bychom, či vnímáme pojem "rodina". Velký sociologický slovník rodinu definuje jako *"původní a nejdůležitější společenskou skupinu a instituci s hlavními funkcemi reprodukce, výchovy, socializace a přenosu kulturních vzorů"*⁴⁶ Další názor na podstatu rodiny uvádí, že v případě pojmu rodina, jde o *"formu dlouhodobého solidárního soužití osob spojených příbuzenstvím a zahrnující přinejmenším rodiče a děti"*⁴⁷. Z výše vyřčeného je patrné, že rodina by měla plnit různé funkce a jedna z nich je vyživovací povinnost. Vyživovací povinnost mezi rodiči a dětmi, je základní od přírody nastavené schéma, které po mnoho generací, až na určité excesy, fungovalo, funguje a i do budoucna do zajista fungovat bude. A právě excesy týkající se vyživovací povinnosti se zabývá jak právo civilní-občanské a v souladu se zásadou subsidiarity následně i právo trestní. V práci předložené argumenty dle názoru autora práce potvrdily a pomohly obhájit přítomnost přečinu zanedbání povinné výživy v současné trestní právní úpravě.

Dle názoru autora byly vytyčené cíle v práci naplněny, neboť prací byl vytvořen cílený pohled na problematiku vyživovací povinnosti v přípravném řízení, vystižen byl též smysl zákonného postihu nesplnění této povinnosti, složitost a specifika prověřování přečinu zanedbání povinné výživy. Dle názoru autora nejprínosnější část práce je ta, která přináší metodický postup při prověřování přečinu zanedbání povinné výživy, který může být využitelný jako pracovní pomůcka pro ostatní policisty v praxi.

Z pohledu autora je pro policejní orgán a jeho prověřování ve věci přečinu zanedbání povinné výživy současná právní úprava dostatečná a prověřování na základě ohlasů z praxe nenaráží na větší zásadní obtíže. Co by ovšem zasloužilo zefektivnění, je celý proces vymáhání dlužné částky na povinném, který v celé řadě případů svůj majetek a příjem více či méně umně maskuje a zakrývá a následná vymahatelnost se tímto značně snižuje, ne-li úplně znemožňuje. Autor práce si cení možnosti, kdy v některých případech soud uloží pachateli přiměřené omezení, aby se zdržel řízení

⁴⁶Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.

⁴⁷JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.

motorových vozidel, i když názory právnické i laické veřejnosti jsou na tuto možnost velmi rozporuplné.

V práci byly rozebrány postupy policejního orgánu při prověřování trestného činu zanedbání povinné výživy v přípravném řízení s maximálním využitím poznatků a postupů ze současné praxe a tím se práce snaží poskytnout metodickou podporu využitelnou v každodenní praxi. V práci zmíněné postupy jsou uplatňovány na Obvodním ředitelství Policie ČR pro Prahu III. Vypracovaný jednotný metodický postup je zejména důležitý proto, aby v různých místech České nebyly rozdílné postupy krajských ředitelství Policie ČR, ale i obvodních státních zastupitelství.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BORTH, Helmut. Praxis des Unterhaltsrechts. 2. vyd. Giesecking, E u. W. 2011. 624 s. ISBN 978-37-6941-080-8
2. ČERMÍN, Stanislav a NĚMEC, Bohuslav ed. *Kriminalistická příručka: orientační kriminalistická a bezpečnostní minimum pro pracovníky Veřejné bezpečnosti a Státní bezpečnosti*. Praha: Ministerstvo vnitra. Hlavní správa veřejné bezpečnosti, 1960.
3. ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.
4. FRANCOVÁ, Marie a Jana DVOŘÁKOVÁ ZÁVODSKÁ. *Rozvody, rozchody a zánik partnerství*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-500-9.
5. HOLUB, M., a kolektiv. *Zákon o rodině: s komentářem, judikaturou a předpisy souvisícími*. Praha: Linde, 2011. ISBN: 978-80-8721-296-7.
6. CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-36-9.
7. CHMELÍK, Jan. *Rukověť trestního práva hmotného a procesního*. Praha: Linde, 2007. Vysokoškolské právnické učebnice. ISBN 978-80-7201-662-4.
8. JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.
9. JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2016. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-120-5.
10. JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo procesní: podle stavu k... včetně změn vyplývajících ze zákona ...* Praha: Leges, 2010-. Student (Leges).
11. KOVÁŘOVÁ, Daniela. *Vyživovací povinnost po rekodifikaci*. Praha: Leges, 2014. Praktik. ISBN 978-80-7502-023-9.
12. MADEJ, R.: *Výživné pre vaše dieťa*. Bratislava : Legal, 2013. 72 s. ISBN978-80-9713-680-2
13. NOVOTNÝ, František a Josef SOUČEK. *Trestní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-237-0.

14. NOVOTNÝ, Oto, Tomáš GŘIVNA, Pavel ŠÁMAL a Rudolf VOKOUN. Trestní právo hmotné. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-509-0.
15. POLIŠENSKÁ, Petra. *Přehled judikatury ve věcech vyživovací povinnosti rodičů*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. Judikatura (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-046-2.
16. PROUZA, Daniel. Trestní zákoník (EZJ). 1.vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2010, ISBN 978-80-7400-187-1.
17. SVOBODA, Karel. *Rodičovství, osvojení a výživné dětí po rekodifikaci soukromého práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Právní rukověť. ISBN 978-80-7478-512-2.
18. ŠÁMAL, Pavel, GŘIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, KRATOCHVÍL, Vladimír, PŮRY, František, RIZMAN, Stanislav, ŠÁMALOVÁ, Milada, VÁLKOVÁ, Helena, VANDUCHOVÁ, Marie. Trestní zákoník (EVK). 2.vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5.
19. ŠÁMAL, Pavel, PŮRY, František, RIZMAN, Stanislav. Trestní zákon. 6. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2004, ISBN 80-7179-896-7.
20. ŠMOLKA, Petr a Jan MACH. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka psychologa*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-448-9.
21. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.

Elektronické zdroje

1. Exekuce pozastavením řidičského oprávnění. [cit. 20.01.2018] Dostupné z:<http://www.epravo.cz/top/clanky/exekuce-pozastavenim-ridicskeho-opravneni-88568.html>
2. Statistický úřad ČR. Rozvodovost. [cit. 05.01.2018]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/rozvodovost>
3. Svobodní: Zrušili bychom trestný čin zanedbání povinné výživy - Česká justice. *Domovská stránka - Česká justice* [online]. Copyright © 2016 Všechna práva vyhrazena [cit. 04.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2017/10/svobodni-zrusili-bychom-trestny-cin-zanedbani-povinne-vyzivy/>
4. ŠÁMAL, Pavel. Bulletin advokacie. Česká advokátní komora: Trestní zákoník a naplňování funkcí a základních zásad práva trestního hmotného.[online]. [cit.

19.01.2018].

Dostupné

z: http://www.cak.cz/assets/files/2678/BA_10_2009_web.pdf

5. Vláda schválila zvýšení platů hasičů a policistů o 10 % a zavedení zálohovaného výživného | Vláda ČR. *Úvodní stránka | Vláda ČR* [online]. [cit. 01.03.2018] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-schvalila-zvyseni-platu-hasicu-a-policistu-o-10--a-zavedeni-zalohovaneho-vyzivneho-154790/>
6. Zálohované výživné - Idealisté.cz. *Idealisté.cz - Home* [online]. Copyright © 2015 [cit. 22.02.2018]. Dostupné z: http://idealiste.cz/?page_id=5015

Legislativní dokumenty

1. § 170 StGB Dejure (Germany) [online]. 2018. [cit. 20. 02. 2018]. Dostupné z: <http://www.dejure.org/gesetz/StGB/170.html>
2. § 198 StGB (Strafgesetzbuch), Verletzung der Unterhaltspflicht - JUSLINE Österreich. *Grundbuch, Firmenbuch, GISA, Gesetz - JUSLINE Österreich* [online]. 2018 [cit. 01.03.2018] Dostupné z: <https://www.jusline.at/gesetz/stgb/paragraf/198>
3. 300/2005 Z. z. Trestný zákon | Aktuálne znenie. *Zbierka zákonov, právne predpisy, oblasti práva, register čiastok* [online]. Copyright © [cit. 28.02.2018]. Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>
4. *Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky 301/2005 Z. z. Trestný poriadok* [online]. Copyright © [cit. 04.03.2018]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?dokumenty-na-stiahnutie-2&subor=92071>
5. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0.
6. *Vládní návrh zákona o zálohovaném výživném na nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů* [online]. Copyright © [cit. 04.03.2018]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=122407>

Diplomové a další vysokoškolské práce

1. HENDRYCHOVÁ, Markéta. *Vyživovací povinnost*. Praha, 2012. Rigorózní práce (JUDr.). Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta.

2. IGNÁC, Jan. *Prověřování trestného činu Zanedbání povinné výživy: absolventská práce (Dis.)*. Praha, 2016. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 2016
3. KADAŇKA, Pavel. Zkrácené přípravné řízení z pohledu služby pořádkové policie. Brno, 2010. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra trestního práva.
4. MACHOVCOVÁ, Kateřina. Zkrácené přípravné řízení. Praha, 2016. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta.
5. VOJÁČKOVÁ, Vladimíra. Trestný čin zanedbání povinné výživy – hmotně právní a procesní aspekty. Brno, 2013. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra trestního práva.

Internetové zdroje

1. <https://www.beck-online.cz>
2. <http://www.business.center.cz>
3. <http://www.cak.cz>
4. <http://www.czso.cz>
5. <http://www.epravo.cz>
6. <http://www.portal.justice.cz>
7. <http://www.prevencecriminality.cz>
8. <http://www.psp.cz>
9. <http://www.sagit.cz>
10. <http://www.umpod.cz>
11. <http://www.vscr.cz>
12. <http://www.vyzivne.cz>
13. <https://www.uoou.cz>

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- ASPI [právní informační systém]
- Evidence trestního řízení (ETR) [informační systém sloužící k dokumentování průběhu trestního a přestupkového řízení a dalších agend Policie České republiky]

Přílohy

Příloha č. I.: Poměr trestné činnosti zanedbání povinné výživy podle § 196 TZ vůči celkové trestné činnosti na území Hl. m. Prahy

Příloha č. II.: Vývoj nápadu trestné činnosti zanedbání povinné výživy podle § 196 TZ v rámci Hl. m. Praha

Příloha č. III.: Podíl mezi zjištěnými a objasněnými skutky v rámci Hl. m. Praha u § 196 TZ

Příloha č. IV.: Vývoj počtu skutků zanedbání povinné výživy a stíhaných osob v porovnání s průměrnou nezaměstnaností

Příloha č. V.: Záznam o zahájení úkonů trestního řízení

Příloha č. VI.: Potvrzení o přijatém oznámení

Příloha č. VII.: Poučení poškozeného v trestním řízení

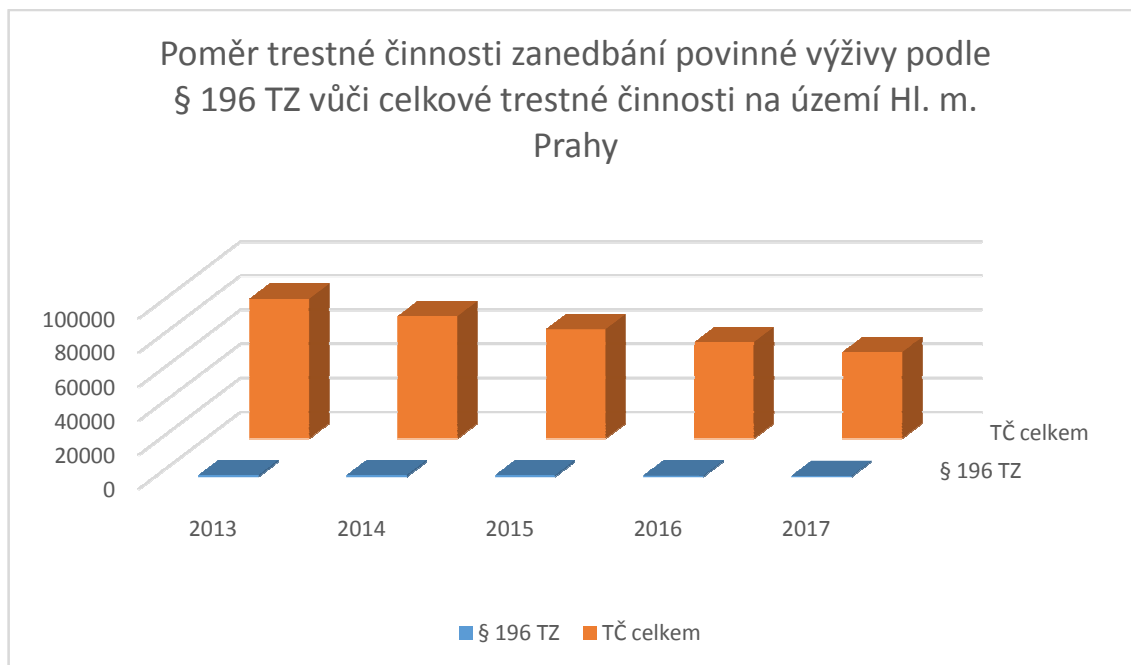
Příloha č. VIII.: Poučení o poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných

Příloha č. IX.: Základní informace pro oběť trestného činu

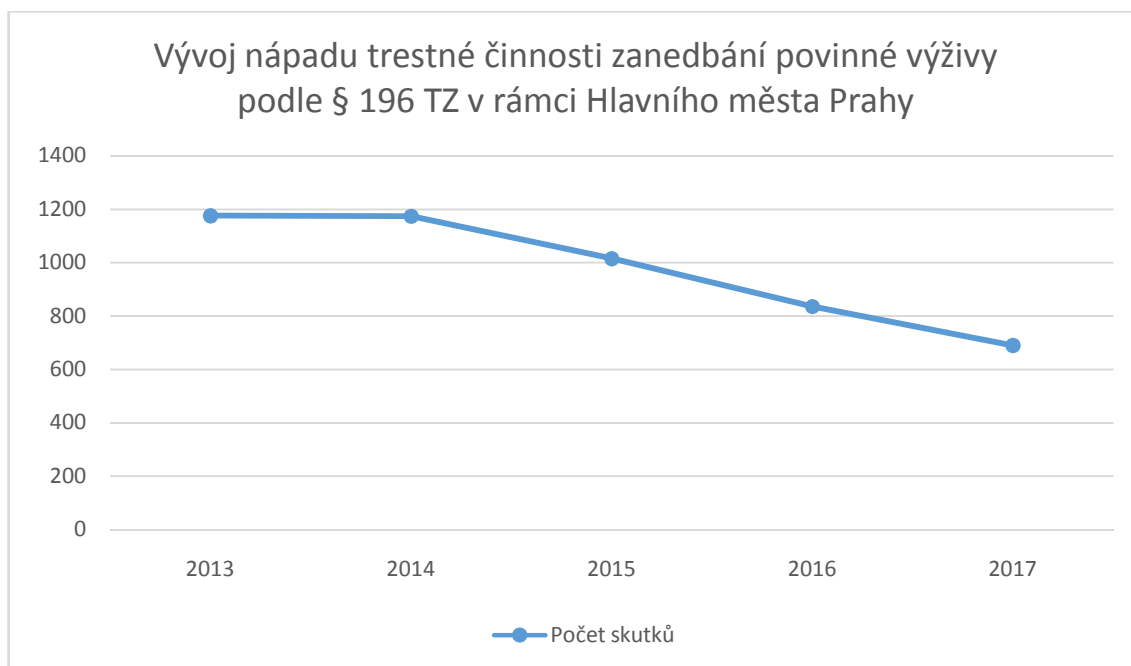
Příloha č. X.: Výzva k podání vysvětlení podle § 158 odst. 7 trestního řádu

Příloha č. XI.: Usnesení o odložení podle § 159a odst. 1 trestního řádu

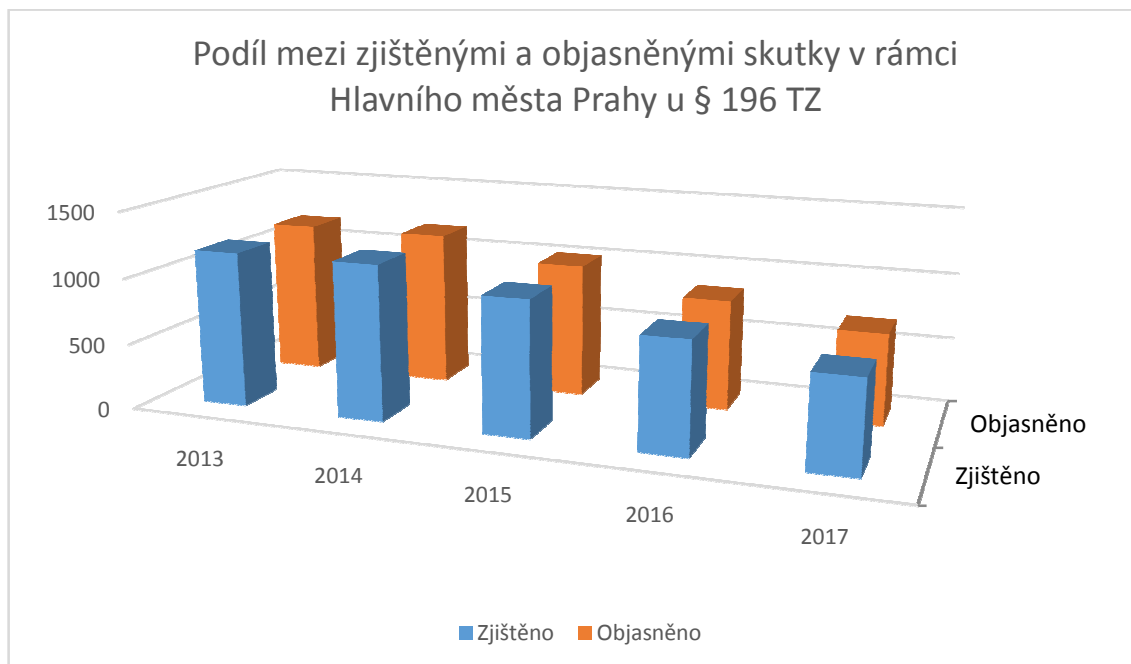
Příloha č. I.: Poměr trestné činnosti zanedbání povinné výživy podle § 196 TZ vůči celkové trestné činnosti na území Hl. m. Prahy

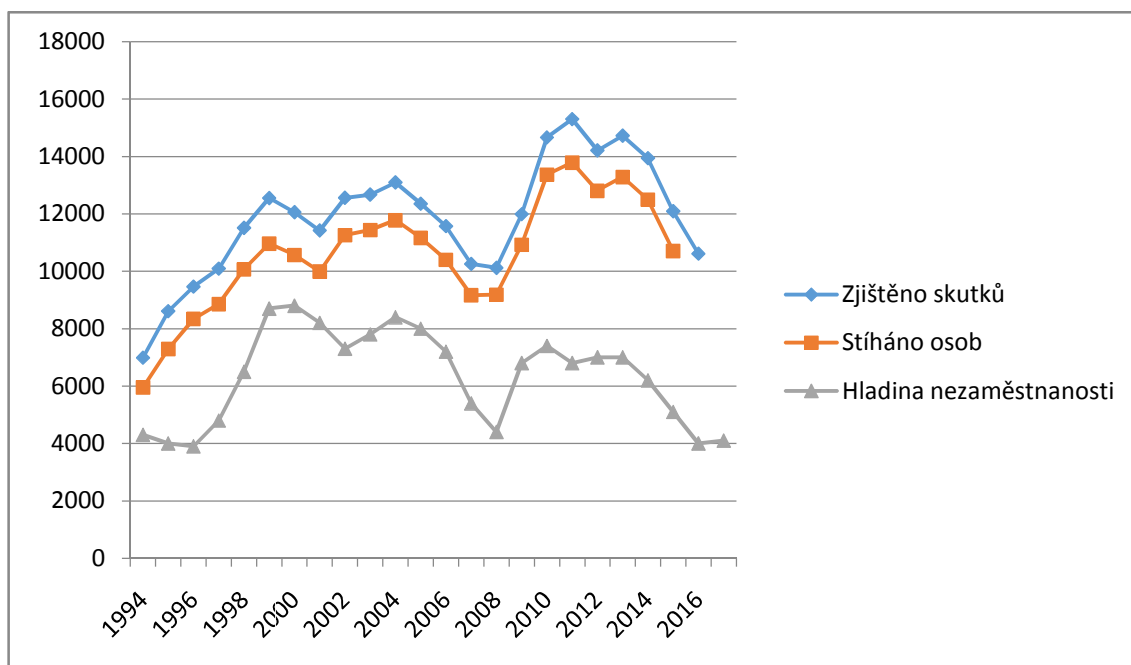
Příloha č. II.: Vývoj nápadu trestné činnosti zanedbání povinné výživy podle § 196 TZ v rámci Hl. m. Praha

Příloha č. III.: Podíl mezi zjištěnými a objasněnými skutky v rámci Hl. m. Praha u § 196 TZ

Příloha č. IV.: Vývoj počtu skutků zanedbání povinné výživy a stíhaných osob v porovnání s průměrnou nezaměstnaností

Příloha č.V.: Záznam o zahájení úkonů trestního řízení

JID: PCR00ETRF65746680

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-2/TČ-2016-001315

Praha 1. prosince 2016

Počet stran: 1

Záznam o zahájení úkonů trestního řízení

Podle § 158 odstavec 3 trestního řádu byly dne **01.12.2016** na základě oznámení Jany Novákové nar. 10.10.1999 zahájeny úkony trestního řízení ve věci **NOVÁK ZANEDBÁNÍ POVINNÉ VÝŽIVY** neboť na podkladě zjištěných je dostatečně odůvodněn závěr, že v období od dne 20.06.2016 od 23:59 hod. do 01.12.2016 v 15:00 hod.

mohl být (kým):

Roman NOVÁK,

nar. [REDAKCE] v PRAHA 8, st.přisl. CZE, svobodný, doklad: [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], 180 00 PRAHA 8-LIBEŇ, tel.: 731247713, doručovací adresa [REDAKCE], Praha 8-Čimice, 181 00

spáchán v obci PRAHA - BOHNICE na ulici [REDAKCE]

přečin **zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku**

tím, že

od dne 20.06. 2016 od 23:59 hod. v Praze 8 na ul. [REDAKCE], Praha 8 si neplní svou výživovací povinnost ve výši 5.500,- Kč vždy k 20. v měsíci, vůči své dceři Nikole NOVÁKOVÉ nar. [REDAKCE], která mu byla uložena obvodním soudem pro Prahu 8 rozsudkem pod spis. zn. 21 C [REDAKCE]/2016 s datem nabytí právní moci 01.06.2016, čímž se dopustil přečinu zanedbání povinné výživy dle § 196 dost. 1 písm. a) tr. zákoníku.

čímž měla být poškozenému:

Jana Nováková nar. [REDAKCE],

způsobena škoda v celkové výši

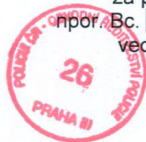
38.500,- Kč

prap. [REDAKCE], DiS.
inspektor
tel: 974858730, 283850419
orp3.mop.bohnice.podatelna@pcr.cz

za policejní orgán:
[REDAKCE] DiS.
vedoucí oddělení

16.2371.61644610

Příloha č. VI.: Potvrzení o přijatém oznámení

JID: PCR00ETRF061582415

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-5/TČ-2016-001315

Praha 1. prosince 2016
Počet stran: 1

Potvrzení o přijatém oznámení

Potvrzujeme tímto, že pan(i) **Jana NOVÁKOVÁ**
nar. dne: [REDAKCE] v PRAHA 8
trvale pobýtem: [REDAKCE], 181 00 PRAHA 8-BOHNICE
telefonní kontakt: 603 [REDAKCE]
učinil(a) ústně oznámení ve věci:

NOVÁK ZANEDBÁNÍ POVINNÉ VÝŽIVY

Popis:

Roman NOVÁK nar. [REDAKCE] od dne 20.06. 2016 od 23:59 hod. v Praze 8 na ul. Štětínská 386, Praha 8 si neplní svou vyživovací povinnost ve výši 5.500,- Kč vždy k 20. v měsíci, vůči své dceři Nikole NOVÁKOVÉ nar. [REDAKCE], která mu byla uložena obvodním soudem pro Prahu 8 rozsudkem pod spis. zn. 21 C 156/2016 s datem nabytí právní moci 01.06.2016, čímž se dopustil přečinu zanedbání povinné výživy dle § 196 dost. 1 písm. a) tr. zákoníku.

Tímto jednáním byla paní **Jana NOVÁKOVÁ (roz. ŽATEČKOVÁ)**, nar. [REDAKCE] v PRAHA 8, trv. bytem [REDAKCE], 181 00 PRAHA 8-BOHNICE způsobena škoda na poškození ve výši 38.500,-Kč.

Oznamovatel(ka) **nežádá** vyrozumění o průběhu nebo ukončení šetření do 30 dnů.

Věc bude dále zpracována na **Místní oddělení Bohnice, Lodžská 750, 180 00 Praha 8.**

Policie České republiky
Obvodní ředitelství policie Praha III
místní oddělení Bohnice
181 00 Praha 8, Lodžská 750

prap. [REDAKCE] DiS.
inspektor MOP Bohnice

tel: 974 858 730
fax: 974 858 738

112.2456.61592425

Příloha č. VII.: Poučení poškozeného v trestním řízení

JID: PCR00ETRF061562442

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-8/TČ-2016-001315

Praha 1. prosince 2016
Počet stran: 3

Poučení poškozeného v trestním řízení

V trestní věci NOVÁK ZANEDBÁNÍ POVINNÉ VÝŽIVY

proti Roman NOVÁK nar. [REDAKCE]
pro přečin zanedbání povinné výživy
podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku

máte jako poškozený následující práva:

Podle § 43 odst. 1 trestního řádu ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma, nebo na jehož úkor se pachatel trestným činem obohatil (poškozený), má právo činit návrhy na doplnění dokazování, nahlížet do spisů, činit si výpisky a poznámky a na svoje náklady pořizovat kopie spisů a jejich částí (§ 65 trestního řádu), zúčastnit se sjednávání dohody o vině a trestu, zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání nebo o schválení dohody o vině a trestu a před skončením řízení se k věci vyjádřit. Jde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), rozumí se pro účely tohoto zákona majetkovou škodu, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, i dlužné výživné.

Podle § 43 odst. 2 trestního řádu se za poškozeného nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.

Podle § 43 odst. 3 trestního řádu jste jako poškozený oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu, jež byla poškozenému trestným činem způsobena, nebo vydat bezdůvodné obohacení, které obžalovaný na jeho úkor trestným činem získal. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odst. 2); je-li sjednána dohoda o vině a trestu, je třeba návrh učinit nejpozději při prvním jednání o takové dohodě (§ 175a odst. 2). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatňuje nebo z jakých důvodů a v jakém rozsahu se uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení jste povinen doložit. Podle § 44 odst. 3 trestního řádu návrh nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo jiném příslušném řízení.

Podle § 43 odst. 4 trestního řádu jste-li obětí trestného činu podle zákona o obětech (§ 22 zákona o obětech trestných činů), máte právo v kterémkoliv stádiu trestního řízení učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na Váš dosavadní život. Prohlášení lze učinit i písemně.

Podle § 43 odst. 5 trestního řádu se můžete výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které Vám tento zákon jako poškozenému přiznává.

Podle § 44 odst. 1 trestního řádu oprávnění poškozeného nemůže vykonávat ten, kdo je v trestním řízení stíhán jako spoluobviněný.

Podle § 44 odst. 2 trestního řádu je-li počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí. Jestliže by celkový počet zvolených zmocněnců vzrostl na více než šest a poškození se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr s přihlédnutím k zájmům poškozených soud. Společný zmocněnec vykonává práva poškozených, které zastupuje, včetně uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení.

Podle § 45 odst. 1 trestního řádu není-li poškozený osobou plně svéprávnou nebo je-li omezen na svéprávnosti, vykonává jeho práva podle tohoto zákona jeho zákonný zástupce nebo opatrovník. V případě, že je nebezpečí z prodlení a zákonný zástupce nebo opatrovník nemůže vykonávat svá práva uvedená ve větě první nebo nebyl-li opatrovník ustanoven, ačkoli jsou dány důvody pro jeho ustanovení, je třeba opatrovníka neprodleně ustanovit.

Podle § 45 odst. 2 trestního řádu opatrovníka ustanovuje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce. Jinou osobu než advokáta lze ustanovit opatrovníkem jen s jejím souhlasem.

Podle § 45 odst. 3 trestního řádu jde-li o uplatnění nároku na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení (§ 43 odst. 3 trestního řádu), přecházejí práva, která tento zákon přiznává poškozenému, i na jeho právního nástupce.

Podle § 45a trestního řádu se poškozenému veškeré písemnosti doručují na adresu, kterou uvede. Má-li zmocněnce, doručuje se pouze jemu, to neplatí, pokud se poškozenému zasílá výzva, aby osobně něco vykonal.

508.4082.64592442

Podle § 46 trestního řádu může poškozený žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí. Je-li vedeno řízení pro trestný čin, u něhož lze sjednat dohodu o vině a trestu, může dojít k sjednání dohody o vině a trestu a v takovémto případě může poškozený uplatnit nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení nejpozději při prvním jednání o takové dohodě.

Podle § 47 odst. 1 trestního řádu, byla-li poškozenému způsobena trestným činem škoda nebo nemajetková újma, nebo získal-li obviněný takovým trestným činem na jeho úkor bezdůvodně obohacení, lze nárok až do pravděpodobné výše škody nebo nemajetkové újmy nebo až do pravděpodobného rozsahu bezdůvodného obohacení zajistit na majetku obviněného. Zajišťovat nelze nárok, který nelze v trestním řízení uplatnit. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

Podle § 47 odst. 2 trestního řádu, o zajištění podle odst. 1 rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo poškozeného, v přípravném řízení státní zástupce na návrh poškozeného. V přípravném řízení může státní zástupce nárok zajistit i bez návrhu poškozeného, vyžaduje-li to ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení.

Podle § 47 odst. 3 trestního řádu, pokud je poškozenému známo, že obviněný je vlastníkem nemovité věci nebo má některou movitou věc umístěnou mimo jeho trvalého nebo jiného pobytu, uvede podle možnosti již v návrhu na zajištění svého nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, kde taková věc je.

Podle § 50 odstavec 1 trestního řádu se může poškozený dát zastupovat zmocněncem, kterým může být i právnická osoba. Zmocněnec poškozeného může být současně důvěrníkem podle zákona o obětech trestných činů.

Podle § 50 odst. 2 trestního řádu je-li zmocněnec poškozeného fyzická osoba, nesmí jím být osoba, která není plně svéprávná nebo její svéprávnost je omezena; při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník.

Podle § 51 odst. 1 trestního řádu je zmocněnec poškozeného oprávněn činit za poškozeného návrhy a podávat za něj žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit poškozený.

Podle § 51 odst. 2 trestního řádu je zmocněnec poškozeného oprávněn být již od zahájení trestního stíhání při vyšetřovacích úkonech, jimiž se mají objasnit skutečnosti důležité pro uplatnění práv osob, které zastupuje, a jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže by přítomností zmocněnce mohl být zmařen účel trestního řízení nebo nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslychaným osobám klást otázky, avšak teprve tehdy, až policejní orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoliv v jeho průběhu.

Podle § 51a odst. 1 trestního řádu osvědčí-li poškozený,

- a) kterému byla způsobena úmyslným trestným činem těžká újma na zdraví,
 - b) který je pozůstalým po oběti, které byla trestným činem způsobena smrt,
- že nemá dostatek prostředků na uhrazení nákladů vzniklých přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu.

Podle § 51a odst. 2 trestního řádu mají poškozený mladší než osmnáct let a zvláště zranitelná oběť podle zákona o obětech trestných činů, vždy nárok na bezplatné zastupování zmocněncem, nejde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku).

Podle § 51a odst. 3 trestního řádu návrh na rozhodnutí podle odst. 1 podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce a v řízení před soudem příslušnému soudu, který věc projednává.

Podle § 51a odst. 4 trestního řádu pokud si poškozený sám zmocněnce nezvolí, za podmínek uvedených v odst. 1 a 2, je mu předsedou senátu nebo soudcem ustanoven advokát.

Poškozený, který má nárok na ustanovení zmocněnce, může podle § 151a odst. 1 trestního řádu žádat, aby předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodl o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který poškozený vyžádá. Žádosti nelze vyhovět, jestliže takový důkaz není pro objasnění věci zřejmě potřebný nebo stejný úkon k prokázání téže skutečnosti již vyžádal orgán činný v trestním řízení.

Podle § 55 odst. 1 písm. c) trestního řádu jsou na žádost poškozeného, oběti (§ 16 zákona o obětech trestných činů), jeho zákonného zástupce, opatrovníka, zmocněnce a dalších osob vyjmenovaných zákonem vedeny údaje o bydlišti a doručovací adrese, o místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání a o osobních, rodinných a majetkových poměrech tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení, policisté a Probační a mediační služba, není-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení nebo pro řádné uplatnění práva na obhajobu osoby, proti níž se trestní řízení vede.

Podle § 65 odst. 1 trestního řádu má poškozený a zmocněnec právo nahlížet do spisů, s výjimkou protokolů o hlasování, údajů osob podle § 55 odst. 1 písmene c) trestního řádu a osobních údajů svědka podle § 55 odst. 2 trestního řádu, činit si z nich výpisky a poznámky a pořizovat si na své náklady kopie spisů a jejich částí. Totéž právo má zákonný zástupce a opatrovník poškozeného, který není plně svéprávný nebo je-li jeho svéprávnost omezena.

3. strana
poučení poškozeného v trestním řízení

Podle § 65 odst. 2 trestního řádu může v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán právo nahlédnout do spisů a spolu s tím ostatní práva uvedená v § 65 odst. 1 trestního řádu ze závažných důvodů odepřít. Závažnost důvodů, ze kterých tato práva odepřel policejní orgán, je na žádost osoby, již se odepření týká, státní zástupce povinen urychleně přezkoumat.

Podle § 154 odst. 1 trestního řádu byl-li poškozenému alespoň částečně přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, je odsouzený, jemuž byla povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení uložena, povinen nahradit poškozenému též náklady potřebné k účelnému uplatnění tohoto nároku v trestním řízení, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce.

Podle § 154 odst. 2 trestního řádu v případě, že poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti, uloží soud na návrh poškozeného odsouzenému uhradit náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení.

Podle § 157a odst. 1 trestního řádu má poškozený právo kdykoliv v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu. Tato žádost není vázána lhůtou. O výsledku přezkoumání musí být žadatel vyzooměn.

Podle § 160 odst. 2 trestního řádu může poškozený, jehož pobyt nebo sídlo jsou známé, požádat o opis usnesení o zahájení trestního stíhání.

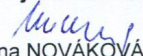
Podle § 166 odst. 1 trestního řádu podá-li poškozený návrh podle § 43 odst. 3 trestního řádu, je mu umožněno po skončení vyšetřování prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování.

Po poučení dle § 43 odst. 3 tr. řádu jako poškozený navrhuji, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu, jež mi byla trestným činem způsobena, nebo vydat bezdůvodné obohacení, které obžalovaný na můj úkor trestným činem získal a to ve výši 38.500,- Kč.

Vyjádření poškozeného k poučení:

Dle § 160/2 trestního řádu nežádám o opis usnesení o zahájení trestního stíhání.

**Poučení mi bylo řádně vysvětleno a
beru je na vědomí**

Jana NOVÁKOVÁ

(jméno a příjmení oběti trestného činu)

Příloha č. VIII.: Poučení o poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných

JID: PCR00ETRF061522433

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-7/TČ-2016-001315

Praha 1. prosince 2016
Počet stran: 1

Poučení o poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných

Podle § 8b odst. 1 trestního řádu osobám, kterým byly orgánem činným v trestním řízení poskytnuty informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům.

Podle § 8b odst. 2 trestního řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), zabití (§ 141 trestního zákoníku), některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti těhotenství ženy (§ 159 až 162 trestního zákoníku), trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (§ 185 až 193 trestního zákoníku), trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku).

Podle § 8c trestního řádu nikdo nesmí bez souhlasu osoby, které se takové informace týkají, zveřejnit informace o nařízení či provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 trestního řádu nebo informace z něj získané, údaje o telekomunikačním provozu zjištěné na základě příkazu podle § 88a trestního řádu, nebo informace získané sledováním osob a věci podle § 158d odst. 2 a 3 trestního řádu, umožňují-li zjištění totožnosti této osoby a nebyly-li použity jako důkaz v řízení před soudem.

Podle § 8d odst. 1 trestního řádu informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c trestního řádu, lze v nezbytném rozsahu zveřejnit pro účely pátrání po osobách, pro dosažení účelu trestního řízení, nebo umožňuje-li to tento zákon. Uvedené informace lze také zveřejnit, odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby; přitom je třeba zvlášť dbát na ochranu zájmů osoby mladší 18 let.

Podle § 8d odst. 2 trestního řádu informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze zveřejnit, pokud osoba, již se zákaz zveřejnění týká, udělila ke zveřejnění informace výslovný souhlas. Zemřela-li nebo byla-li tato osoba prohlášena za mrtvou, souhlas se zveřejněním informací je oprávněn udělit její manžel, partner nebo její děti, a není-li jich, její rodiče; v případě osoby mladší 18 let nebo osoby s omezenou svéprávností její zákonný zástupce nebo opatrovník. Souhlas se zveřejněním informací nemůže udělit osoba, která je pachatelem trestného činu spáchaného vůči osobě, jež zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou.

Podle § 8d odst. 3 trestního řádu informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c trestního řádu lze také zveřejnit, pokud osoba, již se zákaz zveřejnění týká, zemřela, nebo byla prohlášena za mrtvou a není-li žádná osoba oprávněná udělit souhlas se zveřejněním podle odst. 2.

Porušení této povinnosti může být postíženo v případě fyzické osoby podle § 44a zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, pokutou až do výše 1 000 000,- Kč, v případě spáchání tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5 000 000,- Kč, právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě může být za tento správní delikt, podle § 45a zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, uložena pokuta až do výše 1 000 000,- Kč, v případě spáchání tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5 000 000,- Kč, případně posouzeno i jako trestný čin Neoprávněné nakládání s osobními údaji podle § 180 trestního zákoníku.

Jana NOVÁKOVÁ
Poučovaná osoba
Jana NOVÁKOVÁ

346.3639.61562433

Příloha č. IX.: Základní informace pro oběť trestného činu

JID: PCR00ETRF64592454

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-9/TČ-2016-001315

Praha 1. prosince 2016
Počet stran: 3

Základní informace pro oběť trestného činu

podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a změně některých zákonů (ZOTČ)

jméno, příjmení: **Jana NOVÁKOVÁ**
datum narození: XXXXXXXXXX
zákonný zástupce - opatrovník *):
věc: NOVÁK ZANEDBÁNÍ POVINNÉ VÝŽIVY

Jako oběť máte právo prohlásit, že nechcete informace podle tohoto zákona, ledaže jsou nutné k plnému uplatnění Vašich práv poškozeného v trestním řízení. Toto prohlášení můžete kdykoliv vzít zpět (§ 13).

Oběť trestného činu: (§ 2)

Obětí je pouze fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem

- ublíženo na zdraví,
- způsobena majetková i nemajetková újma,
- nebo na jejíž úkor se pachatel obohatil,
- byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považují se, utrpěli-li v důsledku smrti oběti újmu, za oběť též její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh nebo osoba, které oběť ke dni své smrti poskytovala nebo byla povinna poskytovat výživu.

Zvlášť zranitelná oběť: (§ 2)

- a) dítě (osoba mladší 18 let)
- b) osoba, která je vysokého věku nebo je postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým handicapem nebo smyslovým poškozením,
- c) oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku) nebo trestného činu teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku)
- d) oběť trestného činu, který zahrnoval nátlak, násilí či pohrůžku násilím, trestného činu spáchaného pro příslušnost k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo oběť trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy.

Základní informace pro oběť (§ 8)

První informace důležité pro okamžitou pomoc a Vaše bezpečí

- A) Kontakt na policejní orgán (nebo státní zastupitelství), který je pro Vás nejhodněji dostupný, pro účely podání trestního oznámení
974 858 730 - MOP Bohnice

Trestní oznámení bude potvrzeno:

- písemně s vyznačením: spisové značky, času a místa ohlášení trestného činu a základními okolnostmi trestného činu, jako je jeho druh, čas a místo a způsobená škoda či újma,
- poskytnutím opisu protokolu o trestním oznámení.

522.3739.615692454

Na stav řízení se můžete informovat u orgánu, kde jste podali trestní oznámení, nebo budete vyzooměni o postoupení věci na jinou součást policie (státního zastupitelství), včetně konkrétní adresy a telefonního čísla.

- B) Potřebujete-li odbornou pomoc psychologického a sociálního poradenství, právní pomoc, právní informace nebo informace o restorativních programech, obraťte se na subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem s žádostí o odbornou pomoc. Kontakt na tyto subjekty je přístupný na internetu (www.justice.cz), nebo Vám bude předán.

Kontakt:

Zvlášť zranitelná oběť může žádat o bezplatnou odbornou pomoc.

- C) Je-li pachatel na svobodě, podle stupně nebezpečí budou přijata opatření k Vaší ochraně (§ 14):
- Policie ČR provede vykázání osoby ze společného bydlí, nebo Vám poskytne krátkodobou ochranu,
 - soud vydá na Vaši žádost předběžné opatření v občanském soudním řízení,
 - podle zvláštního předpisu Vám bude poskytnuta zvláštní ochrana svědka,
 - podle trestního řádu (zákon č. 141/1961 Sb.) Vám bude poskytnuto utajení totožnosti i podoby svědka,
 - podle trestního řádu bude vydáno předběžné opatření obviněnému v trestním řízení,
 - justiční orgán vydá evropský ochranný příkaz a to ještě předtím, než odjedete do členského státu, v němž zamýšlíte pobývat.

Další informace si pozorně přečtete, ústně Vám budou na Vaši žádost vysvětleny

- D) Po podání trestního oznámení obecně následují fáze:
- Přípravné řízení** - jeho úkolem je zadokumentovat případ tak, aby vedl k podání obžaloby nebo k jinému rozhodnutí. Dozor vykonává státní zástupce. Oběť většinou podává vysvětlení, vystupuje jako svědek, je poškozeným s nárokem na náhradu škody, kterou musí alespoň přibližně vyčíslit, může se zúčastnit znaleckého zkoumání. Po celou dobu má práva oběti.
- Hlavní líčení** - probíhá před soudem. Zde probíhá dokazování a rozhodování o vině a trestu; státní zástupce má roli žalobce, práva obžalovaného zajišťuje zpravidla, *ne vždy*, obhájce. Oběť bývá předvolána jako svědek a uplatňuje nárok na náhradu škody.
- Vykonávací řízení** - vykonání pravomocného rozsudku. Oběť může podat dovolání proti rozhodnutí soudu.

- E) Informace v trestním řízení:

- 1) Policejní orgán, státní zástupce nebo soudce na **Vaši žádost** poskytne:
 - informaci, že trestní řízení nebylo zahájeno,
 - informaci o stavu trestního řízení,
 - informaci o skutku, ze kterého byl pachatel obviněn,
 - informaci o době a místě konání veřejného projednání věci v řízení před soudem,
 - pravomocné rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí.
- 2) Chcete-li být informováni o pobytu pachatele na svobodě (bude propuštěn, uprchne, bude změněn způsob jeho léčby nebo bude předán do cizího státu), Věznice, poskytovatel zdravotních služeb pro výkon ústavní ochranné léčby pachatele, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence pachatele Vám na **žádost** poskytnou informace a to do 24 hod od doby, kdy nastala oznamovaná skutečnost. **Žádost** se podává v přípravném řízení policejnímu orgánu, státnímu zástupci nebo soudu.

Pokud si žádost nepodáte, ale hrozilo by Vám nebezpečí, policejní orgán přijme opatření k zajištění Vašeho bezpečí.

- F) Máte za podmínek stanovených zákonem právo na peněžitou pomoc poskytnutou Ministerstvem spravedlnosti (§ 24), jste-li

- a) obětí, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví,
- b) obětí, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví,
- c) osoba pozůstala po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li osobou blízkou a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu,
- d) obětí trestného činu v sexuální oblasti a dítě, které je obětí trestného činu týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), kterým vznikla nemajetková újma.

Více informací se dozvíte na kartě: Peněžité pomoc podle zákona o obětech trestných činů.

G) Vyžaduje-li to situace, obraťte se na nejbližší azylové domy, intervenční centra či jiná zařízení sociálních služeb poskytující pobytové služby.
Kontakt:

H) Vyžaduje-li to situace, obraťte se na nejbližšího poskytovatele zdravotních služeb s žádostí o poskytnutí zdravotních služeb.

Kontakt:
155

I) Pokud Vám byla rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem orgánu veřejné moci způsobena škoda nebo nemajetková újma, uplatněte nárok na její náhradu (zákon č. 82/1998 Sb.). Újmu způsobenou Policií ČR nebo úřadem ve správním řízení řeší Ministerstvo vnitra; újmu způsobenou státním zastupitelstvím nebo soudem řeší Ministerstvo spravedlnosti.

J) **Oběť** má dále právo na

- respektování osobnosti a důstojnosti oběti a na zdvořilý a šetrný přístup (§ 3 odst. 2),
- opakované poskytnutí informací (§ 3 odst. 4),
- informace od subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů (§ 9),
- informace od orgánů veřejné moci a zdravotnických zařízení (§ 10),
- poskytnutí informací v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem (§ 12),
- ochranu před zveřejněním informací umožňujících zjištění totožnosti oběti (§ 15),
- ochranu osobních údajů oběti, tedy aby byly osobní údaje vedeny tak, aby se s nimi mohly seznamovat pouze oprávněné osoby (§ 16),
- učinění potřebných opatření k zabránění Vašeho kontaktu a osob Vám blízkým s podezřelým (§ 17),
- šetrné kladení otázek směřujících do intimní oblasti, popř. podání námitek proti takové otázce (§ 18 odst. 1),
- výslech osobou stejného nebo opačného pohlaví v přípravném řízení (§ 19),
- doprovod důvěrníkem (§ 21),
- prohlášení o dopadu trestného činu na Váš život (§ 22).

Zvlášť zranitelná oběť má dále právo na

- bezplatnou odbornou pomoc (§ 5 odst. 1),
- na tlumočnicka stejného nebo opačného pohlaví (§ 19 odst. 2),
- právo na výslech provedený zvlášť citlivě s ohledem na konkrétní okolnosti, které Vás činí zvlášť zranitelnou obětí (§ 20 odst. 1),
- v přípravném řízení právo na výslech osobou vyškolenou za tímto účelem (§ 20 odst. 2),
- takové provedení výslechu, aby nemusel být později opakován (§ 20 odst. 3),
- výslech stejnou osobou pro případ dalšího výslechu před tímž orgánem (§ 20 odst. 3),

přijetí potřebných opatření k zabránění bezprostředního vizuálního kontaktu oběti s podezřelým (§ 20 odst. 4).

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-9/TČ-2016-001315

Praha 1. prosince 2016

Počet stran: 1

**Potvrzení
o převzetí poučení oběti trestného činu – základní
informace**

Byla mi předána základní informace pro oběť trestného činu a ústně sděleny prvotní informace.

Základní informace a prvotní informace mi byly předány a srozumitelně vysvětlena a beru je na vědomí.

Jana NOVÁKOVÁ

.....
(jméno a příjmení oběti trestného činu)

.....
zákonný zástupce - opatrovník *)

Příloha č. X.: Výzva k podání vysvětlení podle § 158 odst. 7 trestního řádu

JID: PCR00ETRF060703761

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-5/TC-2016-001315

Praha 6. prosince 2016
Počet stran: 3

**Výzva
k podání vysvětlení podle § 158 odst. 7 trestního řádu**

Roman NOVÁK, nar. [REDAKOVANÉ] v PRAHA, trvale bytem [REDAKOVANÉ], 180 00 PRAHA 8

Dostavte se dne **10.12.2016 v 09:00** hodin

(kam): **Policie ČR, Místní oddělení Bohnice, Lodžská 750, 180 00 Praha 8**

k podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu.

Předmětem podání vysvětlení je:
NOVÁK ZANEDBÁNÍ POVINNÉ VÝŽIVY

Poučení:

Je Vaší zákonnou povinností dostavit se na výzvu k podání vysvětlení (§ 158 odst. 7 trestního řádu).

Nedostavíte-li se bez dostatečné omluvy, může být nařízeno Vaše předvedení nebo Vám může být uložena pořádková pokuta do 50.000,- Kč; příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě může být přenechán ke kázeňskému potrestání (§ 66 trestního řádu).

Podle § 158 odst. 5 trestního řádu máte při podání vysvětlení právo na právní pomoc advokáta.

Jste-li zaměstnán(a), oznamte zaměstnavateli, že jste předvolán(a) a požádejte, aby Vám byla umožněna změna pracovní doby, abyste mohl(a) povinnost podat vysvětlení splnit mimo pracovní dobu, dovolují-li to provozní poměry. Pokud nelze tuto povinnost splnit mimo pracovní dobu, zaměstnavatel Vám poskytne pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu. Náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele Vám v tomto případě nepřísluší, není-li dohodnuto jinak.

Přineste s sebou toto předvolání a svůj občanský průkaz nebo jiný doklad totožnosti a průkaz zdravotní pojišťovny. Budete-li žádat náhradu nutných výdajů (vč. náhrady prokázaného ušlého výdělku), spojených s Vaším dostavením, zařídte se podle poučení na druhé straně předvolání.

V případě, že jste osobou s omezenou schopností pohybu, orientace či komunikace, dovolujeme si Vás požádat o sdělení této skutečnosti (např. telefonicky, e-mailem, datovou schránkou, atd.) ve lhůtě 3 dnů ode dne doručení tohoto předvolání. Důvodem námi požadovaného sdělení je zajištění vyššího komfortu zdravotně handicapovaným osobám.

Pokud se nebudete moci ve stanoveném termínu dostavit, bezodkladně to oznamte na telefonní číslo 974858730.

76.3952.60803761

Určení výše svědečného	
Osobě podávající vysvětlení Adam FOŘT vyplatte na bankovní účet č. / (kód banky)* na adresu *) v hotovosti *)	
Jizdné	Kč
Stravné za hodin	Kč
Nocležné	Kč
Náhrada prokázaného ušlého výdělku podle potvrzení zaměstnance/OSVČ *) Za hodin při prům. hrubém výdělku	Kč/hod., celkem
..... Souhlasím s výše uvedenými údaji: policejní orgán datum a podpis osoby podávající vysvětlení	
Pro záznamy účtárny útvaru Policie České republiky: odečtená sražená daň dle zák. č. 586/1992 Sb.	Kč
sražené zdravotní pojištění dle zák. č. 592/1992 Sb.	Kč
K výplatě	
Potvrzují přijetí částky:	
..... datum a podpis svědka	

* nehodící se škrtněte

Nepravdivé údaje jsou trestné

Podání vysvětlení ukončeno v hodin.

Poučení:

I. Jako osoba podávající vysvětlení máte nárok na náhradu nutných výdajů (cestovních náhrad) a náhradu prokázaného ušlého výdělku. Nárok zaniká, neuplatníte-li jej nejpozději do tří dnů po svém výsledku nebo po tom, co Vám bylo sděleno, že k podání vysvětlení nedojde. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

II. Jste-li v pracovním poměru nebo poměru obdobném pracovnímu poměru a budete žádat náhradu ušlého výdělku za dobu účasti u úkonu, dejte si potvrdit u svého zaměstnavatele údaje uvedené v rubrice „Potvrzení zaměstnavatele“.

Potvrzení zaměstnavatele	
Potvrzují, že předvolaný Adam FOŘT	
Má hrubý průměrný hodinový výdělek	Kč.
Jeho pracovní doba je od do hodin včetně neplacené přestávky v práci na jídlo a oddech v trvání minut na pracovišti	
(název místa pracoviště – obce)	
Předvolaný je pojištěncem zdravotní pojišťovny – kód název	
..... a bude/nebude *) za něj odvedeno za den účasti u policejního orgánu zdravotní pojištění alespoň z minimálního vyměřovacího základu ve smyslu § 3 odst. 6 zák. č. 592/1992 Sb., o pojištění na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.	
Bylo mu poskytnuto	
a) volno bez náhrady mzdy *)	
b) volno s náhradou mzdy. *)	
..... razítko zaměstnavatele a podpis oprávněné osoby	

* nehodící se škrtněte

Nepravdivé údaje jsou trestné

III. Nejste-li v pracovním poměru dle bodu II., ale jste osobou samostatně výdělečně činnou a budete žádat náhradu na ztrátu na výdělku, bude Vám přiznána rozhodnutím policejního orgánu. K tomuto účelu musíte předložit poslední platební výměr orgánu vykonávajícího správu daně, jenž předcházel dni, za který budete nárok uplatňovat. Pokud nelze výši ztráty na výdělku tímto způsobem prokázat,

- přísluší náhradu za ztrátu na výdělků za hodinu v částce odpovídající výši minimální mzdy za hodinu podle nařízení vlády o minimální mzdě, nejvýše však osminásobek této částky za jeden den.
- IV. K cestě k úkonu použijte hromadný dopravní prostředek, tj. autobus, vlak, případně místní hromadnou dopravu. Budete-li žádat náhradu jízdného, přineste s sebou k jednání soudu všechny použité jízdenky. V případě použití místní hromadné dopravy v místě sídla policejního orgánu, ke kterému jste předvolán, Vám bude poskytnuta i bez předložení použité jízdenky náhrada jízdních výdajů ve výši odpovídající ceně jízdného platné v den, na který jste byl předvolán. Pokud z vážných důvodů nemůžete pro cestu použít hromadného dopravního prostředku, sdělte to policejnímu orgánu. Policejní orgán může určit použití i jiného způsobu dopravy. Použijete-li se souhlasem silničního motorové vozidlo, bude Vám poskytnuta náhrada jízdních výdajů ve výši odpovídající ceně jízdného za určený hromadný dopravní prostředek. Pokud Vás policejní orgán požádá o použití motorového vozidla, je nutno předložit technický průkaz tohoto vozidla (velký), příp. i aktuální doklad o nákupu pohonných hmot, jejich ceně a oznámit i přesný počet ujetých kilometrů.
- V. Na základě § 38g odst. 2 zákona číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, je daňové přiznání povinen podat poplatník, který měl souběžně v kalendářním měsíci více příjmů ze závislé činnosti dle § 6 zákona číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Potvrzení o zdanitelných příjmech za svědečné Vám vystaví mzdová účtárna, která vyplatila svědečné.
- VI. Do objektu Policie ČR je zakázáno vnášet zbraně, střelivo a další nebezpečné předměty všeho druhu. Zákaz se netýká příslušníků policie, vězeňské a justiční stráže, plnicích služebních úkonů.

nprap. [redacted] DiS.
vrchní inspektor

Příloha č. XI.: Usnesení o odložení podle § 159a odst. 1 trestního řádu

JID: PCR00ETRFc67977300

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Bohnice
Lodžská 750, 180 00 Praha 8

Č. j. KRPA-849437-15/TČ-2016-001315

Praha 13. prosince 2016
Počet stran: 2

USNESENÍ

Podle ustanovení § 159a odst. 1 trestního řádu **o d k l á d á m** trestní věc podezření ze spáchání zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit:

Roman FOŘT,

nar. [REDAKCE] v PRAHA, trvale bytem ZENKOLVA [REDAKCE], 180 00, PRAHA 8

tím, že

se od 20.06.2016 si neplnil svojí vyživovací povinnost vůči své dceři Nikole Novákové nar. [REDAKCE] ve výši 5.500,- Kč měsíčně splatných vždy k 20. k rukám poškozené Jany Novákové nar. [REDAKCE] která mu byla s datem nabytí právní moci k 01.06.2016 nařízena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 21 C 156/2016.

Uvedené odkládám,

neboť ve věci nejde o podezření z přečinu a není na místě věc vyřídit jinak.

O d ů v o d n ě n í

Dne 01.12.2016 oznámila paní Jana Nováková nar. [REDAKCE] na Policii ČR, Místní oddělení Bohnice uvedené podezření ze spáchání přečinu a zdejší policejní orgán ve věci v souladu s ustanovením § 158 odstavce 3 trestního řádu zahájil úkony trestního řízení.

Ve věci dle ustanovení § 158 odstavce 6 trestního řádu byla dne 4.12.2016 vyslechnuta paní Jana Nováková nar. [REDAKCE] a následně dne 10.12.2016 pan Roman Novák nar. [REDAKCE]. Pan Novák byl poučen a podrobně mu bylo vysvětleno zvláštní ustanovení o účinné lítosti podle § 197 trestního zákoníku.

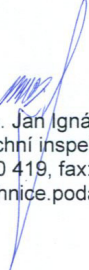
Dne 13.12.2016 došlo k připsání částky 88.000,- Kč na účet poškozené Jany Novákové za dlužné výživné včetně částky za výživné určené k vyplacení zpětně před nabytím rozsudku Obvodního soudu pro Prahu pod sp. zn. 21 C 156/2016 a také již s platby za měsíc prosinec 2016.

2. strana
Usnesení o odložení podle §159a odst. 1 tr. ř.

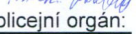
Celou dlužnou částku zaslal pan Roman Novák ze svého bankovního účtu č. [REDACTED]/0300 na bankovní účet č. [REDACTED]/0800, který vlastní paní Jana Nováková a platbu jako takovou provedl pan Novák dobrovolně ze své vůle.

Zdejší policejní orgán tak dospěl k závěru, že z důvodu zániku trestní odpovědnosti na základě naplnění podmínek zvláštního ustanovení o účinné lítosti podle ustanovení § 197 trestního zákoníku odložení věci podle ustanovení § 159a odstavce 1 trestního řádu je tak plně odůvodněno.

Poučení: Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je poškozený oprávněn podat do tří dnů od doručení u policejního orgánu, který usnesení vydal. Stížnost má odkladný účinek.

nprap. Jan Ignác, DiS.
vrchní inspektor
tel: 283 850 419, fax: 974858738
orp3.mop.bohnice.podatelna@pcr.cz

za policejní orgán:
npor. Bc. [REDACTED], DiS.
vedoucí oddělení